

NOVADNIEKS

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

OTRDIENA, 2015. GADA 21. APRĪLIS

● Nr. 29 (8492)

● Cena mazumtirdzniecībā 0,78 EUR

Droša
elektroapgāde
novados

5. lappusē

Aglonas
novada
budžets

6. lappusē

Bibliotēku
nedēļa
Līvānu novadā

7. lappusē

Tautas lietišķās mākslas studija atskatījās uz 35 darba gadiem

● Tautas lietišķās mākslas studijas «Dubna» dalībnieces Janīna Pupīņa (no kreisās), Rita Teilāne, bijusī dalībniece Benelda Freimane, pasākuma dalībniece Zinaida Turkupole, Elīta Stikāne, kas nupat uzsākusi savu darbošanos studijā, dalībnieces Stanislava Lipska, Aīda Rotčenkova, Māra Nešpore, aizmugurē Līga Eiduka un Antonīna Zarāne 35 gadu jubilejai veltītajā pasākumā.

15. aprīli Latgales mākslas un amatniecības centrā uz 35 gados paveikto atskatījās Līvānu Tautas lietišķās mākslas studija «Dubna». Patlaban studijā aušanas tradīcijas kopj un lolo 15 dažādu paaudžu audējas. Gadiem ritot, paaudzes ir mainījušās, un audēju pulkā ienākušas jaunākas dalībnieces.

Tautas mākslas studijas «Dubna» vēsture aizsākās 1972. gadā ar audējas Monikas Mančinskas ieceri apvienot audējas aušanas pulciņā, kam deva Līvāniem cauri plūstošās upes Dubnas vārdu. Līvānu audēju prasme un augstā meistarība tika novērtēta, un jau 1979. gadā «Dubnai» tika piešķirts Tautas lietišķās mākslas studijas nosaukums. Šo

gadu «Dubnas» dalībnieces arī uzskata par savu dzimšanas gadu. Kaut īstais jubilejas datums jau aizritējis pērnā gada rudenī, taču atbalstītāju un draugu priekam tika gatavota skaista darbu izstāde, kas Latgales mākslas un amatniecības centrā skatāma pašlaik. Un arī svētki tika svinēti tagad — pavasarī.

Sarunā ar «Novadnieku» studijas vadītāju Inese Valaine stāstīja par talantīgajām audējām, kas «Dubnas» vārdam liek iemirdzēties visā spožumā. Vispieredzējušākās ir Janīna Pupīņa, Anna Prikule, Maija Kulakova. Gadu gaitā viņām pievienojās Dzidra Ceple, Anna Kuznecova, Inese Valaine, Līga Eiduka, Rita Teilāne, Eleonora Jakovelle, Ilga Driksna, Elīta Stikāne, Stanislava Lipska, Sandra Vigule, Māra

Nešpore. Kopā ar audējām studijā darbojas arī keramiķe Leonora Pastare.

Visi 35 gadi ir izaugsmes un attīstības gadi, teica Inese Valaine. Audēju meistarība tiek vērtēta regulāri, tuvojoties lielākajiem notikumiem kultūras dzīvē — dziesmu un deju svētkiem, folkloras svētkiem «Baltica». Pirms šiem pasākumiem profesionālu lietišķās mākslas ekspertu komisija izvēlas darbus izstādēm, kas notiek Rīgā svētku laikā, un katru reizi Līvānu audēju darbi ir izcilāko skaitā. Audēja Maija Kulakova ar pašdarinātiem tautas tēriem regulāri piedalās dziesmu svētku laikā notiekošajās tautas tērpupi skatēs un saņem godalgas.

Turpinājums 8. lappusē.

**Neaizmirstiet
abonēt
“NOVADNIEKU”
MAIJAM
un mēnešiem
līdz gada beigām.**

“Latvijas Pasta” nodaļās,
pie pastniekiem,
“Novadnieka” redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos,
un interneta mājas lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā “Abonēšana”.

ZIŅAS

Piedalies Riebiņu jauniešu centra logo un moto izstrādē

Riebiņu novada multifunkcionālais jauniešu iniciatīvu centrs “Pakāpieni” aicina ikvienu piedalities jauniešu centra logo un moto izstrādē. Logo dizainā var būt ne vairāk par trim krāsām, var izmantot visus grafiskos un glezniecības līdzekļus. Jāievēro, ka logo asociējas ar jauniešu centru, atspogulo tā būtību — aktivus, atraktīvus jauniešus, darbību, kustību un ir viegli izpildāms dažādās tehnoloģijās. Jauniešu centra moto ir jābūt īsam, lakoniskam un viegli iegaumējamam, kas aicinātu jauniešus apmeklēt jauniešu centru.

Apbalvojums: iespēja divām personām laika periodā no 2015. gada 8. maija līdz 2016. gada 8. maijam, bez maksas apmeklēt Riebiņu novada kultūras centra organizētos pasākumus un balles. Nelielas pateicības balvas saņems ikviens konkursa dalībnieks.

Darbus var sūtīt gan kopā, gan atsevišķi, līdz 24. aprīlim uz e-pastu riebini@riebini.lv vai arī nogādāt papīra formātā Riebiņu novada domē, Saules ielā 8, Riebiņos, Riebiņu novadā, LV-5326. Iesniedzot darbu, jānorāda konkursa nosaukums “Riebiņu novada multifunkcionālā jauniešu iniciatīvu centra “Pakāpieni” logo un moto konkurss”, aizmugurē pretendenta vārds, uzvārds, adrese, e-pasts (ja tāds ir), telefona numurs. Konkursa nolikums pieejams pašvaldības vietnē www.riebini.lv.

Aglonas novadā darbojas atkritumu šķirošanas laukumi

Aglonas, Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagasta iedzīvotājiem ir iespēja veikt sadzives atkritumu šķirošanu, ko piedāvā akciju sabiedrība “Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums”, informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Tatjana Komare.

Novadā izveidoti pieci atkritumu šķirošanas laukumi. Tie atrodas gan Aglonā, Somersetas ielā (aiz Aglonas autoostas), gan Jaunaglonā, Rušonas ielā, pie Viduslatgales profesionālās vidusskolas, kā arī Priežmalē pie Kastuļinas pagasta pārvaldes, Grāveros — Ezeru ielā 33, Šķeltovā — pie darbnīcām. Iedzīvotājiem tiek skaidrots, kā veikt otrreiz pārstrādājamo atkritumu šķirošanu, piemēram, zilais konteiners domāts papīram, kartonam un citiem papīra izstrādājumiem, zaļais — stiklam un stikla izstrādājumiem, bet dzeltenais — plastmasas pudelēm, polietilēnam, metāla bundžām un ciemam metāla izstrādājumiem.

NACIONĀLĀS ZINAS

Šogad lielākais izmaksātais bezdarbnieka pabalsts bijis 4291 eiro mēnesī

Šogad lielākais izmaksātais bezdarbnieka pabalsts bijis 4291 eiro mēnesī, aģentūrai LETA pastāstīja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) pārstāvē Iveti Daine. Maksimālajā apmērā bezdarbnieka pabalsts cilvēks saņem pirmos trīs mēnešus, pēc tam, ik pēc trīs mēnešiem izmaksāta pabalsta apmērs tiek samazināts. Savukārt 2015. gada 1. ceturksnī lielākais izmaksātais vecāku pabalsts bijis 6745 eiro mēnesī. Lielākais šogad izmaksātais paternitātes pabalsts bijis 2044 eiro apmērā, bet maternitātes — 8448 eiro apmērā. Savukārt šogad lielākais VSAA izmaksātais slimības pabalsts bijis 8312 eiro apmērā. Pabalsts izmaksāts par trim mēnešiem. Jau ziņots, ka no 1. janvāra atcelti 2009. gadā noteikto sociālās apdrošināšanas pabalsta un ģimenes valsts pabalsta izmaksu ierobežojumi. Tas nozīmē, ka slimības, paternitātes, maternitātes un vecāku pabalstus, kā arī bezdarbnieku pabalstu izmaksā bez ierobežojumiem, atbilstoši cilvēku veiktajām sociālajām iemaksām. Pērn lielākais piešķirtais bezdarbnieka pabalsts bijis 5872,50 eiro mēnesī, savukārt, ja nepastāvētu izmaksu griesti, tas būtu 11 253,30 eiro.

Latvijā ģimenes ar bēniem nabadzības riskam ES pakļautas visvairāk

Latvijā ģimenes ar vairākiem bēniem ir pakļautas nabadzības riskam vairāk nekā jebkur citur Eiropas Savienībā (ES), uzskata demogrāfs Ilmārs Mežs. Latvijā nabadzības riska pieaugums ģimenēm ar vairākiem bēniem ir divreiz lielāks nekā Igaunijā, četrreiz lielāks nekā Dānijā, Somijā, Vācijā un Zviedrijā. «Tas mūsu kritiskajā demogrāfiskā situācijā nav pieļaujams,» uzskata Mežs. «Latvijā viens no netaisnīgajiem nabadzības riskiem slēpjas tieši mūs pensiju sistēmā, proti, sievietes ar bēniem vienmēr saņem mazāku pensiju nekā sievietes, kuras strādā līdzvērtīgu darbu vienlaiz ilgu laiku un noplēna līdzīgu algu,» uzsver Mežs. «Taču tieši šo sievietu bēnu darbs nākotnē un vīnu veiktās iemaksas veidos nākotnes pensiju arī nodrošinājumu. Var teikt, ka sievietes, kuras devušas nākotnes pensiju sistēmai vissvarīgāko — vairākus nākotnes nodokļu maksātājus —, pašas no šīs sistēmas saņems mazāk,» uzskata demogrāfs. Lai pensiju sistēma būtu ilgtspējīga, strādājošo skaitam ir jābūt vismaz divas reizes lielākam nekā pensionāru skaitam. Pretējā gadījumā vai nu pensijas ir ļoti zemas, vai arī nodoklis ir pārāk augsti. Strādājošo un pensionāru skaita attiecība uzlabosies tikai tad, kad Latvijā ilgstoši dzimstība pārsniegs mirstību, stāsta demogrāfs. Pašlaik Latvijā dzimst tikai 1% līdz 1,1% no iedzīvotajiem skaita, tamēdēļ ir nepieciešama valsts politikas uzlabojumu turpināšana, līdzīgi, kā to dara Igaunijas jaunā valdība, uzsver Mežs.

Darbus šogad plānoti veikt uz 1000 kilometriem autoceļu

Šogad dažāda veida ceļu būvniecības un uzturēšanas darbus plānoti veikt uz 1000 kilometriem (km) valsts autoceļu, aģentūru BNS informēja «Latvijas Valsts ceļos». Darbu dēļ daudzviet ir ieviesti satiksmes ierobežojumi. Lielākie satiksmes ierobežojumi ir uz Liepājas šosejas (A8), kur kopējais remonta posmu garums ir 57 km. Lai šķērsotu šobrīd aktīvās četras būvdarbu zonas, ir nepieciešama aptuveni pusotra stunda. Satiksmes ierobežojumi ieviesti arī uz Vidzemes šosejas (A2), kur Garkalnes novada teritorijā tiek veikti seguma atjaunošanas darbi 10 kilometru garumā. Ir slēgts Garkalnes ceļa pārvads (P3), bet satiksmes pa Vidzemes šoseju abos virzienos tiek organizēta ar ātruma ierobežojumiem.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas aplieciņa nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasta: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

zurnālistiem — 65307058.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iestādējējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsaucē uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukas» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdiens).

Cilvēka patiesais skaistums labāk izpaužas viņa darbos nekā āriene.

Budžeta komisija galīgajam lasījumam virza grozījumus iedzīvotāju ienākuma nodokļa likumā

Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija 15. aprīli atbalstīja izskatīšanai galīgajā lasījumā Saeimā grozījumus, kas paredz attaisnotajos izdevumos iekļaut izdevumus par interešu izglītības programmu apgūšanu bēniem.

Lidz ar to bērnu vecāki varēs atlīgt iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļu no sumām, kas samaksātas, piemēram, par mūzikas, deju vai sporta nodarbi bām.

Grozījumi arī paredz no nākamā gada

ar ienākuma nodokli neaplīkt personu dāvinājumus vai ziedoņumus partijām vai partiju apvienībām. Šīs summas noteiks kā attaisnotos izdevumus, kas kopā nedrīkstēs pārsniegt 20 procentus no maksātāja apliekamā ienākuma liejuma.

Šādas izmaiņas likumā rosinātas, ne mot vērā Valsts prezidenta likumdošanas iniciatīvu politisko partiju sistēmas pilnveidošanai. Ar labvēlīgāku nodokļu mehānismu mazu summu ziedotājiem plānots veicināt saikni starp sabiedrību un politiskajām partijām, teikts likum-

projekta anotācijā.

Tāpat likumu plānots papildināt ar regulējumu, lai novērstu iespēju darba tiesiskās attiecības aizstāt ar mikrouzņēmumu nodokļu maksāšanas režīmu, tādējādi izvairīties nodokļus maksāt vispārējā režīmā un samazinot par darbiniekiem budžetā maksājamo nodokļu apmēru.

Komisijas priekšsēdētājs K. Šadurskis informē, ka grozījumus likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» trešā galīgajā lasījumā Saeimā plānots izskatīt 23. aprīli.

Saeima konceptuāli atbalsta pāreju uz parādnieku nekustamo īpašumu izsolīšanu elektroniskā vidē

Saeima pirmajā lasījumā atbalstīja Civilprocesa likuma grozījumus, kas paredz ieviest elektronisku nekustamu īpašuma izsolīšanu spriedumu izpildes un maksātnespējas procesos.

“Līdzšinējā praksē, izsolēm norisinoties klātienē, identificētās vairākas būtiskas problēmas, kas ļauj mākslīgi samazināt izsolāmā īpašuma vērtību un negatīvi ietekmē spriedumu izpildes un maksātnespējas procesa intereses. Pārējot uz elektroniskām izsolēm, plānots izskaušt shēmas, kas ļāvušās iedzīvoties uz parādnieku, kreditoru un valsts rēķina,” iepriekš norādīja par likumprojekta virzību atbildīgās Juridiskās komisijas

priekšsēdētājs Gaidis Bērziņš.

Viena no prakse konstatētajām problēmām ir negodprātīgu personu saskaņotas darbības izsole ar mērķi ietekmēt citus solitājus, skaidro likumprojekta autori. Tāpat izsolē var piedalīties neieinteresētās personas, solišanā mākslīgi paaugstinot cenu bez nolūka iegādāties izsolāmo objektu, tādējādi liekot šķēršļus godprātīgiem izsoles dalībniekiem. Ieviešot elektroniskas izsoles, tiktū liegtā iespēja ietekmēt citus izsoles dalībniekus ar mērķi atturēt tos no solišanas vai iegūt kādu materiālu labumu apmaiņā pret atteikšanos no vairāksolišanas.

Likumprojekts paredz ieviest elektронisko izsolu portālu un nosaka izsoles

izziņošanas, dalībnieku autorizācijas un izsoles norises procesu.

Tāpat likumprojekts nosaka, ka elektronisko izsolu portāla ietvarā tiek uzturēts Izsolu dalībnieku reģistrs, kas satur ziņas par fiziskām un juridiskām personām, kas reģistrētas kā izsolu dalībnieki.

Ievērojot zvērinātām tiesu izpildītājiem un administratoriem deleģēto funkciju raksturu, elektronisko izsolu portālu plānots veidot kā valsts informācijas sistēmas daļu.

Grozījumi paredz ieviest elektroniskās izsoles tiesu izpildītājiem no šī gada 1. jūlija, maksātnespējas procesa administratoriem no 2016. gada 1. janvāra, Saeimas sēdē norādīja G. Bērziņš.

NATO Baltijas valstu gaisa telpā rīkos plašus treniņlidojumus

No 21. aprīļa līdz 22. aprīlim NATO Gaisa spēku pavēlniecība Ramšteinā sadarbībā ar Latvijas bruņotajiem spēkiem rīkos jau divdesmitos treniņlidojumus Baltijas valstu gaisa telpā, aģentūru LETA informēja Aizsardzības ministrija.

Lidz šim plašākos treniņlidojumus aliānses gaisa telpā virs Latvijas, Lietuvas un Igaunijas piedalīties desmiti NATO dalībvalstis — Belģija, Vācija, Spānija, Igaunija, Itālija, Latvija, Lietuva, Norvēģija, Polija un ASV — un divas aliānses sadarbības programmas “Partnerattiecības mieram” dalībvalstis — Somija un Zviedrija.

Lidojumu galvenais mērķis ir trenēt NATO Atrās reagēšanas vienību, kas pilda gaisa telpas patrulēšanas operāciju aliānses gaisa telpā virs Baltijas valstīm, kā arī pilnveidot Baltijas valstu bruņoto spēku karavīru iemānas tuvā gaisa atbalstā un gaisa telpas kontroles dienestu prasmi dibināt sakarus un pārbaudit procedūras.

Plašākā treniņlidojumu daļa norisināsies Ādažu poligonā, kur Latvijas Gaisa spēku aviācijas bāzes helikopteri, kā arī Zviedrijas Gaisa spēku iznīcinātāji “JAS-39 Gripen” un Norvēģijas Gaisa spēku iznīcinātāji “F-16” atbalstīs Latvijas un Igaunijas bruņoto spēku gaisa atbalsta kontrolieri un apvienotā uguns atbalsta priekšējo novērotāju

vingrinājumu. Latvijas bruņoto spēku rīkotie dažādi apvienotā gaisa un sauszemes vingrinājuma scenāriji dos iespēju kontrolieriem un novērotājiem parādīt apgūtās iemānas, kā koordinēt gaisa atbalstu sekmīgai kaujas operāciju izpildei, tostarp no gaisa iznīcinot sauszemes mērķus.

Vingrinājumā piedalīties arī Pretgaisa aizsardzības divizions, Ādažu poligonā izvēršot primārās novērošanas radaru “PS-70”, un vairākās rākešu sistēmas “RBS-70” apkalpes, tādējādi izmantojot iespēju trenēties ar reāliem gaisa mērķiem.

Vienlaikus treniņlidojumos iesaistīti iznīcinātāji, tostarp arī Somijas Gaisa spēku iznīcinātāji “F/A-18” un Vācijas Gaisa spēku iznīcinātāji “Eurofighter Typhoon”, veiks kopējus gaisa operāciju treniņus — mērķu pārtveršanu, pavadišanu un piespiešanu nolaisties, pārvietošanos uz rezerves lidlaukiem un degvielas uzpildi gaisā, ko nodrošinās ASV un Vācijas Gaisa spēku degvielas uzpildes lidmašīnas “KC-135” un “A310”. Šie treniņlidojumi notiks aptuveni 6000 metru augstumā, tāpēc iedzīvotājiem nebūs dzirdami un redzami no zemes.

Aitbilstoši scenārijam “JAS-39 Gripen”, atgriežoties bāzē, simulēs ārkārtas situāciju, kurā tās pilots būtu spiests katapultēties. Lidz ar to tiks simulēta arī

katapultējus iznīcinātāju pilotu meklēšanas un glābšanas operācija Saldus novadā ar Valsts robežsardzes vai bruņoto spēku helikopteru. Savukārt nokritušās lidmašīnas meklēšanas vingrinājumā operācijā tiks iesaistīti arī civilei medīki, glābēji un policisti, kā arī Zemessardzes vienības, kurām būs jāveic ne tikai notikuma vietas apsardze, bet arī lidmašīnā esošās munīcijas neutralizēšana.

Gaisa telpas kontroli un ziņošanu par treniņlidojumiem veiks NATO Apvienotais gaisa operāciju centrs Īdemā, Vācijā, un Baltijas Apvienotais kontroles un ziņošanas centrs Karmelavā, Lietuvā, kā arī NATO agrās brīdināšanas un kontroles sistēmas lidmašīna un iesaistīto valstu gaisa telpas kontroles centri.

Treniņlidojumi, kas notiek jau kopš 2008. gada, ir nodrošinājuši komandavādības un kontroles vingrinājumus aliānses Gaisa spēkiem un atkārtoti apliecinājušas NATO solidaritāti Igaunijai, Latvijai un Lietuvai. Šie treniņlidojumi ir pierādījuši, ka NATO garantē drošību savā gaisa telpā.

Kopš pērn veiktās Krimas aneksijas un Krievijas iebrukuma Ukrainā aliānses gaisa telpas patrulēšanu virs Baltijas valstīm gaisa telpas nodrošina četrkāršs lidmašīnu skaits, nozīmīgi uzlabojot reagēšanas spējas.

Lappusi sagatavoja T. Elste

«Novadnieka» dzimšanas diena kopā ar lasītājiem

Sirsnīgā noskanā, vārda mākslas spēkam mijoties kopā ar mūzikas un mākslas enerģiju, 17. aprīlī izskanēja laikraksta «Novadnieks» 65. dzimšanas dienai veltīta tikšanās ar saviem lasītājiem, draugiem un atbalstītājiem. Tikšanos organizēja Preiļu galvenā bibliotēka. Laikraksta redaktore Tamāra Elste atskatījās uz redakcijas nojeto ceļu gan senākā vēsturē, gan jaunākos laikos, stāstot par radikālām pārmaiņām avīzes izdošanas darbā, par uzņēmuma izveidošanu, par jaunu tehnoloģiju apgūšanu, par redakcijas jaunās mājvietas tapšanu, par to, ka neatkarības gados redakcijas darba organizēšanā ienāca daudz kas tāds, kas bija

apzīmējams ar vārdu «jauns». Veiksmes formula tam, lai izdzīvotu, nostiprinātos un attīstītos, bija redakcijā valdošais radošais gars, lielā uzdrīkstēšanās un darba spars, daudzreiz arī diplomātija, speja labi izprast, kā arī paredzēt notikumus. Šodien «Novadnieks» ir laikraksts ar savu stabili vietu un lomu vietējās sabiedrības dzīvē, daļa no kopejās reģionālās avīzniecības, ir kļuvis par pāmavadu laikrakstu, gaidīts un iecienīts simtiem ģimenēs, un par šo uzticību avīzes veidotāji teic lielu paldies.

Atrīnās par piepulcēšanos žurnālistu saimei, par darbu redakcijā dalījās žurnālistes Līvia Rancāne, Lidijs Kirillova, maketētāja Žanna Meluškāne.

«Novadnieks» ir gandarīts par skaistajiem, no sirds nākušajiem vēlējumiem, par uz-mundrinājuma vārdiem, par ierosmēm jaunām tēmām, ko sanēma šajā svētku reizē no lasītājiem, sadarbības partneriem un draugiem. Bija ziedu klēpji, izskanēja muzikālie apsveikumi, tikšanās dalībnieki tika aicināti uz svētku torti. Notika arī zibkonkurs «Ko tu zini par laikrakstu «Novadnieks»?» Konkursa dalībnieki, atbildot uz jautājumiem, rakstīja arī novēlējumus: «Lai Dieva svētība jūsu mājā! Lai veiksmīgi un radosie nākamie gadī! Lai darbi sokas, ziņas rodas un lasītāju vienmēr daudz! Lai vienmēr būtu saule, prieks un liela draugu saime!»

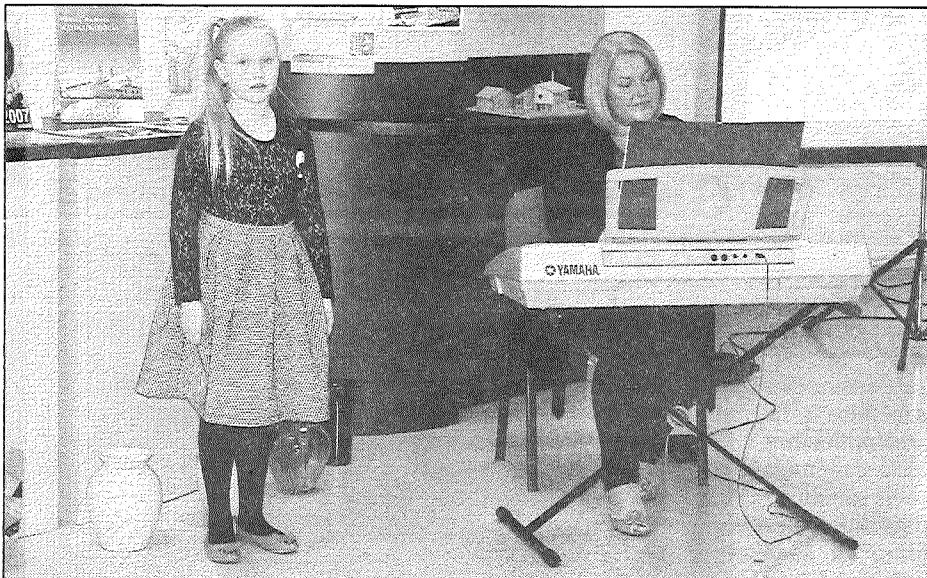
Paldies visiem sveicējiem! Paldies arī tiem, kas atsūtīja apsveikumus elektroniskajā pastā vai išziņās, kā arī rakstīja apsveikumus uz īpašā koka bibliotēkā. Pateicamies arī Rīgas tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienības «Preiļi» audzēkniem — topošajiem viesmīliem. Paldies Preiļu galvenās bibliotēkas darbiniekiem par šīs tikšanās organizēšanu, bet īpaša pateicība bibliotēkas vadītāji Sigitai Trūpai un galvenajai bibliotēkai Mariannai Jeļisejevai — par pasākuma raitu norisi un par «Novadniekam» veltītas izstādes sagatavošanu. Kopš 21. aprīla «Novadnieka» 65. gadu jubilejai veltītā izstāde ir skatāma Riebiņu galvenajā bibliotēkā.

● Laikraksta «Novadnieks» radošā grupa: (no kreisās) Līvia Rancāne, Žanna Meluškāne, Tamāra Elste, Lidijs Kirillova.

● No Livānu novada iedzīvotājiem sveicienu «Novadniekiem» nodeva Līvānu novada domes priešsēdētāja vietniece Aija Usāne (centrā), sabiedrisko attiecību speciālistes Indra Upeniece (no kreisās) un Ginta Kraukle. «Novadnieka» redaktorei Tamārai Elstei tika pasniegts Livānu novada domes Pagodināšanas raksts. «Novadnieks» no savas puses par sadarbību teica paldies visu piecu novadu — Preiļu, Livānu, Vārkavas, Riebiņu un Aglonas novadu sabiedrisko attiecību speciālistiem — Maija Paeglei, Jolantai Rubinei, Gintai Krauklei, Indrai Upenieci, Maijai Praņevskai, Tatjanai Komarei, Rolandam Naglim.

● Pasākumu ar dziesmu ievadija Laine Liga Elste, Preiļu mūzikas un mākslas skolas audzēkne. Pavadijumu spēlēja Kristīna Saulīša. Klātesošos ar muzikāliem skaņdarbiem iepriecināja arī citi šīs skolas audzēkni — Daiga Golubeva, spēlējot akordeonu, un Airita Erte — saksofonu, bet Aija Jermoloviča — ar dziesmu Ilzes Savickas pavadībā. Airita un Aija ir skolas labāko audzēkņu skaitā, kas 1. maijā dosies uz festivālu — konkursu Vācijā.

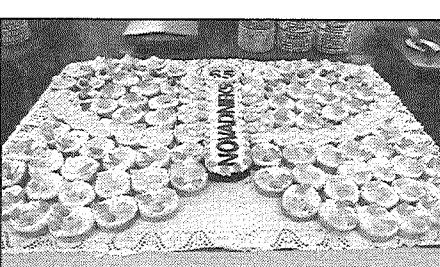
Savukārt Preiļu galvenā bibliotēka «Novadniekam» un vakara viesiem dāvināja folkloras kopas «Sudobri» uzstāšanos, ko klātesošie uzņēma ar sajūsmu.

● Laikraksta — jubilāra veidotājus sveic uzticīga lasītāja daudzu gadu garumā — Aina Pastore.

● Uzņēmējs Ārijs Vucāns laikraksta redakcijai vēlēja droši raudzīties nākotnē un pārsteigt ar jauniem projektiem. Ar viņu, tāpat kā ar uzņēmējam Ināru Indrikovu, Viju Ancāni, kas bija ieradušās uz šo pasākumu, saista seni sadarbības kontakti.

● Jubilejas torte «Novadnieka» simbola — taureņa formā. Šo gardumu «uzsauga» Saeimas deputāts Aldis Adamovičs.

● Laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāra Elste ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa priekšnieku Aigaru Salenieku, Riebiņu novada domes priešsēdētāju Pēteri Rožinski un Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktori Albertu Vucānu uzsauca tostū par veiksmi nākamajos gados.

ES brīvprātīgais saistītais atbalsts lauksaimniecības dzīvniekiem

Atbalsts par liellopiem

✓ Atbalsts par 16 mēnešus vēciem būļiem vai vēršiem, kas vairāk nekā sešus mēnešus pirms 16 mēnešu vecuma sasniegšanas noturēti lauksaimnieka ganāmpulkā.

✓ Atbalsts par 16 mēnešu vecumu sasniegšām telēm, kas vēl nav atnesušas un vairāk kā sešus mēnešus pirms 16 mēnešu sasniegšanas dienas noturētas lauksaimnieka ganāmpulkā.

✓ Atbalsts par zīdītajgovim, ko neslauc, bet izmanto teju zīdišanai, un kas lauksaimnieka ganāmpulkā noturētas vairāk kā sešus mēnešus, skaitot no kārtējā gada 15. maija. Liellopi pieder galas šķirnei vai kombinētajai (piena — gaļas) šķirnei, vai iegūti krustojumā ar šo šķirnu liellopiem.

Provizoriskā likme — 147 eiro.

Atbalsts par slaucamām govīm

✓ Atbalsts par slaucamām govīm, kas turētas ganāmpulkā vairāk kā trīs mēnešus pēc kārtas, skaitot no kārtējā gada 15. maija.

✓ Govij tiek veikta pārraudzība un izslaukums no govs pārraudzības gadā no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ir vismaz 5500 kg vai bioloģiskām goviem 4500 kg.

Provizoriskā likme — 20 eiro.

Dzīvnieku dzīves laikā jābūt aizpildītiem dzīvnieku identificēšanas un reģistrēšanas dokumentiem.

Atbalsts par aitām

✓ Atbalsts par kazām, ja ganāmpulkā laika posmā no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ir vismaz trīs atbalsttiesīgas kazu mātes, kuras ir šajā periodā atnesušas, ir noturētas ganāmpulkā vairāk kā trīs mēnešus, sākot no kārtējā gada 15. maija.

Provizoriskā likme — 11 eiro.

Turpmāk Eiropas Savienības atbalsta pasākumā „Priekšlaicīgā pensionēšanās” atbalstu nevarēs mantot

14. aprīļi valdība atbalstīja Zemkopības ministrijas sagatavotās izmaiņas kārtībā, kādā īeviešams programmdokuments „Latvijas Lauku attīstības plāns Lauku attīstības programmas īstenošanai 2004.–2006. gadam”. Izmaiņas kārtībā paredz, ka turpmāk pasākumā „Priekšlaicīgā pensionēšanās” atbalsta saņēmēja nāves gadījumā vairs nepastāv atbalsta mantošanas tiesības.

Izmaiņas atbalsta piešķiršanas kārtībā paredz, ka ar 2015. gadiem 30. aprīli tiek pārtraukti atbalsta maksājumi personām, kas pasākumā noteikto atbalstu saņem mantojumā, kā arī turpmāk tiek liegtas tiesības pieteikties uz šo atbalstu, pamatojoties

uz mantojuma tiesībām. Izmaiņas kartībā sagatavotas saskaņā ar Valsts kontroles šī gada revizijas ziņojuma projektu un aktuālo informāciju par pasažuma īeviešanas rezultātiem.

Ieviešot pasākumu „Priekšlaicīgā pensionēšanās”, radās situācijas, kad atbalsta saņēmējs ir dāvinājis savam pēcnācējam (saimniecības pārņēmējam) saimniecību, un atbalsta saņēmēja nāves gadījumā saimniecības pārņēmējs saņem arī mantoto pensiju vai tās daļu. Valsts kontroles revizijas ziņojuma projektā norādīts, ka šādā gadījumā atbalsts netiek izlietots lietderīgi, kā arī netiek sasniegts pasākuma mērķis – veicināt lauku saimniecību pārņēšanu un attīstību, nomainot un uzlabojot tās pārvaldišanu un iesaistot jaunus un ekonomiski aktivus cilvēkus.

UZMANĪBU!

Āfrikas cūku mēris nekur nav pazudis — sargājet rukšus!

Zemkopības ministrija atgādina, ka bīstamā infekcijas slimība — Āfrikas cūku mēris (ACM) — turpina izplatīties Latvijas meža cūku populācijā. Iestājoties pavasarim, ir sevišķi svarīgi ievērot nepieciešamos biodrošības pasākumus, lai ar ACM netiku inficētas cūkas novietnēs.

Pārtikas un veterinārais dienests atgādina galvenos ieteikumus, kuri ir jāievēro:

✓ Cūkas jāturi slēgtās novietnēs, ja nepieciešams, tās var nožogot, lai nepieļautu mājdzīvnieku saskari ar savvaļas vai kainojošiem dzīvniekiem. Cūkas nedrikst turēt āra aplokos.

✓ Cūku novietnē jāveic re-

gulāra tūrišana, dezinfekcija, tājā nedrikst būt grauzēji un insekti.

✓ Jānodrošina nepiederošu personu, kainojošu un savvaļas dzīvnieku piekluve dzīvnieku turēšanas vietai.

✓ Pie ieejas novietnē jānovieto dezopaklāji.

✓ Vietai, kur glabājas dzīvnieku barība, jābūt tīrai. Jāseko, lai tur nesavairojas grauzēji.

✓ Novietnē visiem strādājošajiem jāievēro iekšējās kārtības noteikumi un higiēna. Dzīvnieku kopējiem darbam novietnē jābūt maiņas apģērbam un apaviem. Drēbes pirms iešanas kūti un pēc dzīvnieku kopšanas jānovelk.

✓ Cūkām aizliegts izbarot ēdiņšanas uzņēmumu pārpalkumus, kā arī pārtikas atkritumus.

✓ Ja cūku novietne atrodas

tuvu mežam vai ir iespējams, ka pie tās esošo lauku apmeklējušas meža cūkas, nedrikst izbarot mājas cūkām tur plātut zāli, zaļo masu, kā arī neapstrādātus kartupeļus un graudaugus.

✓ Nelietojiet salmus vai citus pakaišiem domātus materiālus, ja tie atrodas uz lauka, kuram var pieklūt meža cūkas.

Atildeles uz interesējošiem jautājumiem par biodrošības pasākumu ieviešanu katrā konkrētajā saimniecībā sniegs PVD teritorijālās pārvaldes speciālisti, aktuālo informāciju par cūku un to pārvietošanas ierobežojumiem ACM skartajās teritorijās, kā arī dzīvnieku izcelsmes blakusprodukta konteineru atrašanās vietām var iegūt interaktīvajā karte PVD mājaslapā: www.pvd.gov.lv.

Apstiprina markētas dīzeldegvielas saņemšanas kārtību lauksaimniekiem

14. aprīļi valdība atbalstīja Zemkopības ministrijas sagatavoto noteikumu projektu, kas paredz kārtību, kādā lauksaimniecības produkcijas ražotājs piesakās akcīzes nodokļa atbrivojumam dīzeldegvielai un to saņem. Noteikumu projekta mērķis ir nodrošināt lauksaimniecības produkcijas ražotājiem 2015./2016. saimnieciskajā gadā tiesības iegādāties dīzeldegvielu, tādējādi samazinot finansiālo slogu lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem.

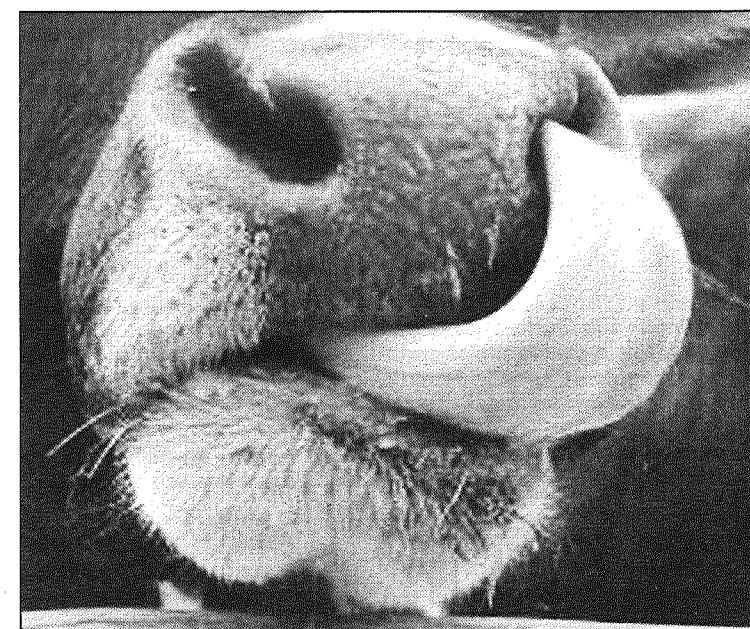
vojumu no akcīzes nodokļa, būs atbilstoši iezīmēta (markēta) ar fiskālo markieri un krāsvielu. Tāpat kārtība nosaka, ka dīzeldegviela būs jāuzglabā atsevišķi no nemarķētās dīzeldegvielas.

Jaunā kārtība nosaka, ka Lauku atbalsta dienests dīzeldegvielu piešķir par to vienotā platības maksājuma saņemšanai deklarēto un apstiprināto platības hektāru, par kuru ir nodrošināti ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas vai akvakultūras vismaz 285 eiro no hektāra. Papildus minētājiem ieņēmumiem par ilggadīgiem zālājiem vai arāzemē sētiem stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu, tajā skaitā proteinaugu, maisījuma platību ir jānodrošina minimalais lauksaimniecības dzīvnieku blivums 0,5 nosacītās liellopu vienības, bet bioloģiskajās saimniecībās – 0,4 nosacītās liellopu vienības.

Plānots, ka tādas dīzeldegvielas saņemšanai, kurai piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi, pieteikties aptuveni 18 000 lauksaimnieki.

SPECIĀLISTA PADOMS

Ganību sezonas sākumā neaizmirstiet par magniju

Pavasaris ir klāt, un daļai Latvijas govju tas nozīmē arī ganību sezonas sākšanos.

Tāpēc svarīgi ir atcerēties par magnija nodrošināšanu slaucamajām govīm, atgādina Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra lopkopības nodalas vadītāja Silvija Dreijere.

✓ caureja, ko izraisa lielais slāpekļa daudzums zālājā un/vai zemais kokšķiedras daudzums barībā (vēlams arī ganību periodā izbarot vismaz 1 kg sienā goviņ dienā);

✓ aukstā un mitrā laikā magniji papildus no organizma tiek izvadīti ar urīnu.

Slaucamajām govīm dienā ir nepieciešami 30 g magnija. Parāmatā papildus magniju govīm mēģināt nodrošināt ar speciālām mineralvielām, kurās ir pauaugstināts Mg daudzums. Magnija deficita problēmu iespējams risināt ar lētāk, papildus pie barības pievienojot līdz 60 g magnija oksīda vai 30 līdz 50 g magnija hlorīda. Magnija hlorīdu drīkst šķaidīt ar ūdeni.

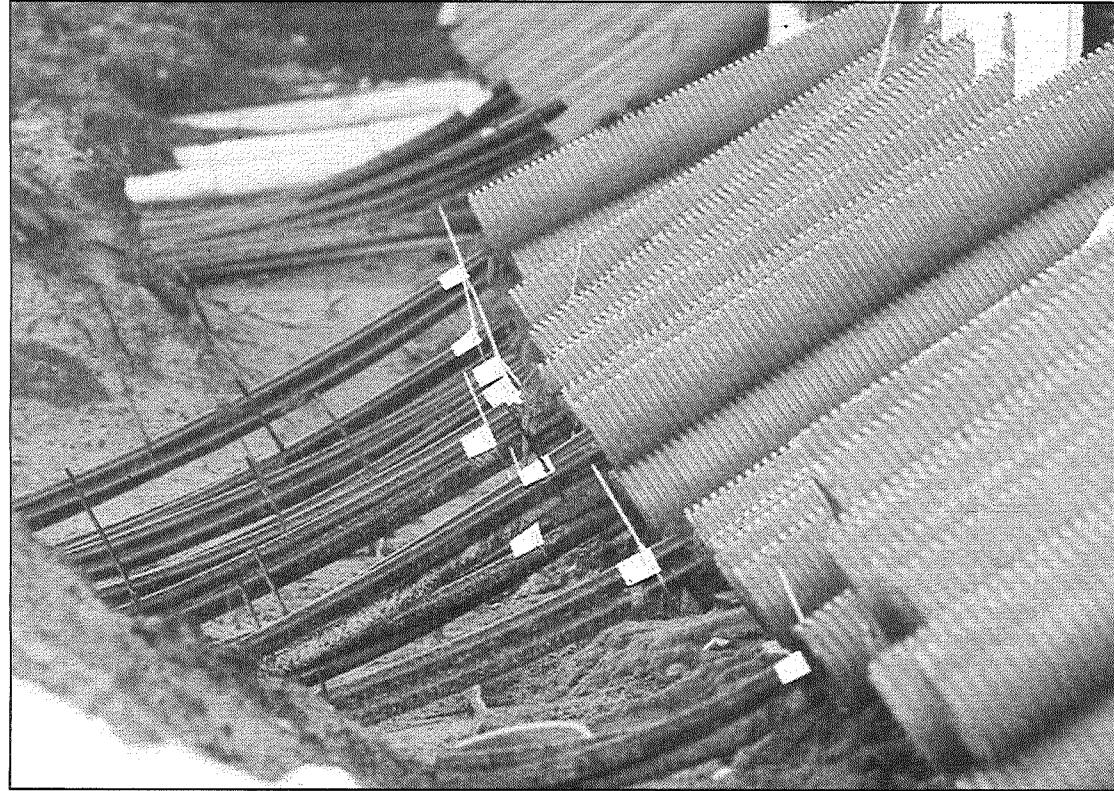
Lappusi sagatavoja L. Kirillova

AS “Sadaleles tīkls” paaugstina elektroapgādes drošumu un kvalitāti Preiļu, Līvānu, Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novadā

Lai nodrošinātu kvalitatīvu, drošu un nepārtrauktu elektroenerģijas piegādi, AS „Sadaleles tīkls” 2015. gadā Preiļu, Līvānu, Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novadā plāno realizēt 22 investīciju projektus, elektrotīkla attīstībā ieguldīt 1,1 miljonus eiro, informē akciju sabiedrības “Sadaleles tīkls” komunikācijas speciāliste Tatjana Smirnova.

Šogad PREIĻU novadā AS “Sadaleles tīkls” plāno realizēt sešus investīciju projektus un elektrotīkla attīstībā ieguldīt 270 tūkstošus eiro. Preiļu pagasta apdzīvotā vietā “Liči” AS “Sadaleles tīkls” turpina pērn iesākto zemsprieguma 0,4kV (kilovoltu) elektrotīkla rekonstrukciju un pārbūvi par kabeļu līnijām 4,7 km garumā. Pēc elektrotīkla rekonstrukcijas elektroapgādes drošums un kvalitāte paaugstināsies 72 ciema iedzīvotajiem.

Lai uzlabotu elektroapgādes drošumu 15 Preiļu pagasta apdzīvotu vietu “Vaivodi”, “Moskvina”, “Noviki” iedzīvotajiem, šogad AS “Sadaleles tīkls” veiks vidējā sprieguma 20kV gaisvadu elektrolīniju izbūvi izolētu vadu izpildījumā 0,7 km garumā, zemsprieguma 0,4kV gaisvadu elektrolīniju pārbūvi par kabeļu līnijām 4,6 km garumā un divu transformatoru apakšstaciju izbūvi. Elektrotīkla rekonstrukcija plānotā arī Preiļu pagasta “Jaunsaimniekos”, kur AS “Sadaleles tīkls” veiks vidējā sprieguma 20kV kabeļu līnijas izbūvi 0,6 km garumā, paaugstinot piegādātās elektroenerģijas drošumu un kvalitāti Preiļu iedzīvotajiem un ievērojami samazinot elektroenerģijas piegādes atjaunošanas laiku elektrotīkla bojājumu gadījumos. Arī Preiļu pagasta apdzīvotā vietā “Sanauža” un “Lieļie Pupāji” AS “Sadaleles tīkls” veiks nozīmīgus elektroapgādes drošuma uzlabošanas darbus. Realizējot projektu, tiks veikta vidējā sprieguma 20kV gaisvadu elektrolīnijas atjaunošana 1,3 km garumā un zemsprieguma 0,4kV kabeļu līniju izbūve viena km garumā. Pēc rekonstrukcijas

darbu pabeigšanas elektroapgādes drošums un kvalitāte paaugstināsies 44 AS “Sadaleles tīkls” klientiem.

LĪVĀNU novadā AS “Sadaleles tīkls” iestenos septiņus investīciju projektus, elektrotīkla attīstībā ieguldīt 320 tūkstošus eiro. Šogad elektroapgādes kvalitātes un uzlabošanas darbi tiks veikti Līvānu novada Turku, Sutru, Jersikas, Sīlukalna un Rožupes pagastā. Līvānu novada Jersikas pagastā šogad AS “Sadaleles tīkls” veiks zemsprieguma 0,4kV elektrotīkla rekonstrukciju un gaisvadu elektrolīniju pārbūvi par kabeļu līniju 1,3 km garumā un izbūvē jaunu transformatoru apakšstaciju, paaugstinot elektroapgādes kvalitāti un drošumu 12 apdzīvotas vietas “Upenieki” iedzīvotajiem.

Nozīmīgi darbi iedzīvotāju elektroapgādes uzlabošanai tiks veikti Turku pagastā, kur AS “Sadaleles tīkls” realizēs tris investīciju projektus. Projektu ietvaros tiks veikta zemsprieguma 0,4kV gaisvadu elektrolīniju pārbūve par kabeļu līnijām 7,2 km garumā un divu jaunu transformatoru apakšstaciju izbūve, pa-

augstinot piegādātās elektroenerģijas kvalitāti 33 apdzīvotu vietu “Zepi”, “Jaunā muiža” un “Peisenieki” iedzīvotajiem. Sutru pagasta centrā AS “Sadaleles tīkls” plāno veikt zemsprieguma gaisvadu elektrolīniju rekonstrukciju un pārbūvi par kabeļu līnijām 6,8 km garumā. Pēc darbu pabeigšanas elektroapgādes drošums un kvalitāte būtiski paaugstināsies 62 pagasta iedzīvotajiem.

Lai paaugstinātu elektroapgādes drošumu 11 lietotajiem Sīlukalna pagasta “Kalnainiekos”, AS “Sadaleles tīkls” plāno veikt 0,4kV gaisvadu elektrolīnijas pārbūvi par kabeļu līnijām 4,6 km garumā un izbūvēt jaunu transformatoru apakšstaciju, bet Rožupes pagasta apdzīvotā vietā “Kalvāni” plānots veikt 0,4kV gaisvadu elektrolīnijas pārbūvi par kabeļu līniju 2,8 km garumā, paaugstinot elektroapgādes drošumu 23 klientiem.

AS “Sadaleles tīkls” AGLONAS novadā šogad plāno realizēt piecus elektroapgādes tīkla uzlabošanas projektus, darbos ieguldīt 428 tūkstošus eiro. Nozīmīgi darbi elektroapgādes drošuma paaugstināšanai tiks veikti Ag-

lonas pagasta apdzīvotā vietā “Gūteni”, kur esošā vidējā sprieguma 20kV gaisvadu elektrolīniju tiks pārbūvēta izolētu vadu izpildījumā 2,3 km garumā, zemsprieguma gaisvadu elektrolīniju pārbūve par kabeļu līnijām plānota 3,3 km garumā un darbu laikā tiks izbūvētas divas jaunas transformatoru apakšstacijas.

Zemsprieguma 0,4kV elektrotīkla rekonstrukcija turpinās Aglonas pagasta apdzīvotā vietā “Rutuļi”, kur šogad AS “Sadaleles tīkls” veiks gaisvadu elektrolīniju pārbūvi par kabeļu līnijām 3,8 km garumā un darbu laikā izbūvēt jaunu transformatoru apakšstaciju. Arī “Voguļu” ciemā plānots veikt zemsprieguma 0,4kV gaisvadu elektrolīnijas rekonstrukciju un pārbūvi par kabeļu līniju 3,5 km garumā un izbūvēt jaunu transformatoru apakšstaciju. Kastulīnas pagastā šogad plānots veikt vidējā sprieguma 20kV sadaleles punkta rekonstrukciju un elektrotīkla izbūvēt attālināti vadāmus jaudas slēdzus, kas jaus AS “Sadaleles tīkls” ātrāk reagēt un efektīvāk attālināti vadit elektrotīklu, veikt pārslēgumus, maksimāli samazinot elektroapgādes

pārtraukuma laiku klientiem elektrotīkla bojājumu gadījumos.

Kopumā Aglonas un Kastulīnas pagastā AS “Sadaleles tīkls” plāno veikt vidējā sprieguma 20kV elektrotīkla rekonstrukciju 6,8 km garumā, 0,4kV kabeļu līniju izbūvi 14 km garumā, kas ievērojami paaugstinās elektroapgādes drošumu un kvalitāti vairāk nekā 120 Aglonas novada iedzīvotajiem.

RIEBINU novadā šogad AS “Sadaleles tīkls” realizēs trīs investīciju projektus, darbos ieguldīt 98 tūkstošus eiro. Rušonas pagastā tiks veikta zemsprieguma 0,4kV gaisvadu elektrolīnijas pārbūve par kabeļu līnijām 4,2 km garumā. Elektrotīkla rekonstrukcija plānotā arī Silajānu un Galēnu pagastā un kopumā elektroapgādes kvalitāte paaugstināsies 58 “Pokšāni”, “Nalobņa”, “Malta Trūpi” un “Sobolevka” ciemu iedzīvotajiem.

VĀRKAVAS novada Upmalas pagasta centrā AS “Sadaleles tīkls” šogad veiks zemsprieguma 0,4kV gaisvadu elektrolīnijas pārbūvi par kabeļu līniju divu km garumā, darbos ieguldīt 30 tūkstošus eiro un paaugstinot elektroapgādes drošumu 11 ciema iedzīvotajiem.

Šogad AS “Sadaleles tīkls” kopumā visā Latvijā plāno atjaunot 877 km vidējā sprieguma elektrolīnijas, tajā skaitā vidējā sprieguma gaisvadu līniju pārbūvē zemē ieraktās kabeļu līnijās plānota 209 km garumā, 823 km zemsprieguma elektrolīnijas, kā arī rekonstruēt vai no jauna izbūvēt 554 transformatoru apakšstacijas, bet elektrolīniju trases visā Latvijā plānots attīrit 4444 km garumā.

Lai sniegtu informāciju par šā gada lielākajiem AS “Sadaleles tīkls” investīciju projektiem, uztēnuma mājas lapā www.sadalelestiks.lv ir publicēta karte, kura attēlo informāciju par lielākajiem elektrotīkla attīstības projektiem 2015. gadā. Investīciju karte ilustrē lielākos projektus Latvijas reģionos – Kurzemē, Zemgalē, Vidzemē, Latgalē, Rīgas reģionā un Rīgā.

Valdība akceptē jauno rīcības plānu Latgales reģiona attīstībai līdz 2017. gadam

Lai nodrošinātu pēctecību iepriekš iestenotajiem pasākumiem Latgales reģiona attīstībai, valdība 14. aprīlī akceptēja jaunu Ricības plānu Latgales reģiona attīstībai 2015.-2017. gadam. To sagatavoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) sadarbībā ar Finanšu, Ekonomikas, Zemkopības, Satiksmes, Labklājības, Izglītības un zinātnes un Kultūras ministrijām, informē VARAM sabiedrisko attiecību nodaļa.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards uzsver: “Ricības plānā liekam uzsvaru uz uzņēmējdarbības aktivitātes palielināšanu Latgalē.

Uzlabojot apstākļus biznesam, veicināt aktīvu, ekonomiski rosiķu vidi un stabili reģiona attīstību.”

Kā viens no būtiskākajiem pasākumiem ir ieguldījums degradēto teritoriju revitalizāciju Latgales reģiona un Alūksnes novada pašvaldībās, šim mērķim piesaistot Eiropas Savienības fondu finansējumu 52,24 miljoni eiro apmērā. Plānā tiek paredzēts paplašināt speciālo ekonomisko zonu uz citām Latgales reģiona pašvaldībām. Tāpat kā pāldinošs atbalsts tiek paredzēti Norvēģijas finanšu instrumenta finansētie pasākumi, piemēram, Latgales uzņēmējdarbības centra darbība, grantu konkursa “Ideju kauss” organizēšana u.c.

Vienlaikus plānā ir iekļauti pasākumi, kas tiks iestenoti visā Latvijas teritorijā, ne-

paredzot Latgales reģionam specifiskus ieviešanas nosacījumus, bet kas ir nozīmīgi Latgales reģiona ekonomiskajai attīstībai, tajā skaitā darbavietu un pakalpojumu sasniedzamības uzlabošanai, nodarbinātības veicināšanai, bezdarba mazināšanai, biznesa inkubatoru izveidei un atbalsta pasākumi jaunu produktu ieviešanai ražošanā un uzņēmējdarbības atbalstam lauku teritorijās.

Latgales plānošanas reģiona pašvaldības aizņem 22,5% Latvijas teritorijas, taču tajās dzīvo tikai 14,5% Latvijas iedzīvotāju. Laikā no 2000. gada sākuma līdz 2013. gada sākumam iedzīvotāju skaits Latgales plānošanas reģiona pašvaldībās sarucis par 24,1%, kas ir 1,6 reizes vairāk nekā

Latvijā kopumā šajā periodā. Savukārt Latgales plānošanas reģiona iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju pēc pirkstspējas līmeņa 2010. gadā sastādīja mazāk kā 30% no Eiropas Savienības vidējā rādītāja. Tājā pašā laikā Latgales reģions vēl joprojām ir viens no lielākajiem reģioniem pēc iedzīvotāju skaita (Daugavpils ir otra lielākā pilsēta pēc iedzīvotāju skaita Latvijā).

Ricības plāna izstrādes procesā tika veiktas konsultācijas ar nozaru ministrijām un Latgales reģionu, kā arī eksperimentiem, kas sniedza vērtējumu par Ricības plāna Latgales reģiona attīstībai 2013.—2014. gadam iestenošanu/ietekmi un turpmāk nepieciešamajiem pasākumiem.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Aglonas novada budžetu tērēs galvenokārt izglītībai, sociālajai aizsardzībai un mājokļu apsaimniekošanai

Aglonas novada domes mājaslapā www.aglona.lv kļuvis pieejams vēl februārī pašvaldības deputātu sēdē apstiprinātais budžets 2015. gadam. Informē Aglonas novada domes finanšu nodalas vadītāja Valentina Lielcepure.

Tiek uzsvērts, ka šī gada budžeta prioritāte ir pašvaldības ilgtermiņa finanšu un saimnieciskās stabilitātes nodrošināšana. Ienēmumu kopsumma ir vienāda ar izdevumu summu un veido bezdeficīta budžetu. Arī speciālais budžets ir sabalsēts un bez deficitā.

Aglonas novada dome saņemto aizņēmumu atmaksu veic saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem ar Valsts kasi un Vides investīciju fondu. 2014. gadu pašvaldība noslēdza ar aizņēmumu parādu 1 811 138 eiro apmērā, kas salīdzinājumā ar gadu iepriekš ir par 112 408 eiro jeb 5,8% mazāk.

Pamatbudžeta ieņēmumi

Domes sēdē deputāti apstiprināja Aglonas novada domes iestāžu, struktūrvienību 2015. gada pamatbudžetu ieņēmumos 3 481 855 eiro apmērā (2014. gadā — 3 986 517 eiro). Tajā skaitā:

- ✓ nodokļu ieņēmumi — 1 043 047 eiro jeb 30,0%;
- ✓ nenodokļu ieņēmumi — 29 829 eiro jeb 0,9%;
- ✓ maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi — 244 388 eiro jeb 7,0%;

✓ ārvalstu finanšu pālīdzība (kulinārā mantojuma projekts) — 78 081 eiro jeb 2,2%;

✓ valsts budžeta transferti (transferts — naudas pārvedums no vienas finanšu iestādes uz citu, red.) — 2 012 563 eiro jeb 57,8%, tajā skaitā mērķdotācijas 19,3%;

✓ dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda — 33,8%;

✓ transferti Eiropas Savienības projektu iestenošana — 1,4%, pārējie transferti — 3,3%;

✓ saņemtie transferti no citām pašvaldībām (par izglītības un sociālajiem pakalpojumiem) — 73 947 eiro jeb 2,1%.

Pamatbudžeta ieņēmumu kopsumma, tajā skaitā naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada sākumā un aizdevumu saņemšana — 3 941 738 eiro apmērā.

Vairāk kā trešdaļa izdevumu — izglītībai

Šogad plānotie pamatbudžeta izdevumi no-

tekti 3 766 047 eiro apmērā (pērn — 4 194 410 eiro).

Izdevumu ievērojama daļa — 1 452 763 eiro jeb 38,6% — paredzēta izglītībai. Tajā skaitā 822 924 eiro jeb 21,9% no kopējiem pašvaldības izdevumiem veido pašvaldības līdzekļi (bez mērķdotācijām) izglītības iestāžu uzturēšanai. Tās ir Aglonas novada pirmskolas izglītības iestāde, Aglonas vidusskola, Aglonas internātvidusskola, Rīgas un Visas Latvijas Metropolitā Alekandra (Kudrijašova) Grāveru pamatskola, Priežmalas pamatskola, Šķeltovas pamatskola, Aglonas bazīlikas kora skola. Te ietverta arī skolēnu pārvadāšana.

Pašvaldības finansētais apjoms (bez mērķdotācijām) izglītības iestāžu skolotāju algām ir 116 841 eiro jeb 3,1% no pamatbudžeta kopējiem izdevumiem. No valsts budžeta piešķirto mērķdotāciju apmērs, kas paredzēts izglītības iestāžu skolotāju darba algu samaksai, 2015. gada astoniem mēnešiem ir 494 659 eiro jeb 13,1%, Aglonas internātvidusskolai saimniecisko izdevumu segšanai — 115 504 eiro jeb 3,1% no kopējā pašvaldības budžeta.

Izglītībai atvēlētajā budžeta sadalā ieplānoti 29 500 eiro brīvpusdienu vispārizglītojošo iestāžu 4. — 12 klašu audzēkniem, skolēnu stipendijām — 1980 eiro, kā arī skolēnu un skolotāju apbalvošanai par labiem panākumiem olimpiādēs un sporta sacensībās — 7600 eiro.

Sociālajā jomā — lielas summas pabalstiem un kompensācijām

Izdevumi sociālajai aizsardzībai pašvaldībā veido 639 718 eiro jeb 17% no budžeta izdevumiem. Tajā skaitā 594 169 eiro plānoti pabalstiem, sociālās aprūpes centra «Aglona», sociālā dienesta, sociālās mājas Kastulīnas pagastā, bērnu brīvā laika pavadīšanas centra uzturēšanai, skolēnu darba vasarā nodrošināšanai.

Nedz pērn, nedz arī šogad pašvaldībām nav piešķirts valsts finansējums garantētā minimālā ienākuma pabalstu nodrošināšanai. Šogad šim nolūkam pašvaldība atvēlējusi 120 374 eiro. Kopējais trūcīgo izdevītāju pabalstiem, plānotais līdzekļu apmērs ir 158 991 eiro. Šajā sadalā ietilpst arī bezdarbnieku stipendijas 25 043 eiro apmērā, transporta izdevumu kompensācija izglītības iestāžu

audzēkniem, citi pabalsti un atbalsts sociālajai aizsardzībai.

Pašvaldības sociālajā budžetā paredzēti 3000 eiro iedzīvotāju sveikšanai nozīmīgās dzīves jubilejās, jaundzimušajiem — 3700 eiro, donoru atbalstam — 360 eiro.

Apsaimniekošana un iestāžu darbības nodrošināšana

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai plānoti 640 731 eiro jeb 17% budžeta līdzekļu. No šīs summas 400 858 eiro tiks izlietoti dzīvoļu un komunālās saimniecības, vides aizsardzības, pašvaldības transporta un traktortehnikas uzturēšanai un remontam, ielu apgaisojumam, projektu plānošanai un ipašuma reģistrēšanai, būvvaldes izdevumiem. 239 873 eiro plānoti Aglonas un Grāveru ciema ūdenssaimniecības projektu atrās kārtas iestenošanai.

Vispārējo valdības (pārvaldes) izdevumu ipatsvars kopējā budžetā ir 552 104 eiro jeb 14,7%, tajā skaitā 421 808 eiro — pārvaldes iestāžu darbības nodrošināšanai (Aglonas novada domes administrācija, Grāveru, Kastulīnas un Šķeltovas pagastu pārvaldes). Pārējos pārvaldes izdevumus veido savstarpejē norēķini ar citām pašvaldībām par izglītības pakalpojumiem — 55 819 eiro, aizņēmumu procentu atmaksā — 19 680 eiro, izdevumi neparedzētiem gadījumiem — 29 797 eiro, izdevumi projektu izstrādei — 25 000 eiro.

Atbalsta kultūru, sportu, ekonomisko darbību un citas jomas

Atpūtas, kultūras un reliģijas pasākumu un projektu nodrošināšanai plānoti 273 936 eiro jeb 7,3% no pašvaldības budžeta. 224 781 eiro paredzēti Aglonas novada kultūras centra, Grāveru pagasta kultūras nama, Kastulīnas tautas nama, Šķeltovas kultūras nama, Aglonas novada centrālās bibliotēkas, kā arī Grāveru, Kastulīnas un Šķeltovas bibliotēku uzturēšanai, kā arī XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, tautas tērpū iegādei Aglonas bazīlikas kora skolai (pašvaldības finansējuma daļa).

Aglonas bazīlikas korim «ASSUMPTA» šogad ieplānoti 5431 eiro, tajā skaitā 3091 eiro — kora diriģentu un koncertmeistarū atlagojamam, 2340 eiro — braucienam uz Če-

hiju un uz mēģinājumiem Rīgā un Daugavpili.

39 801 eiro plānoti Aglonas novada sporta centra uzturēšanai, 9354 eiro — pārējiem projektiem un pasākumiem.

141 257 eiro budžetā paredzēti ekonomiskās darbības nozarei, tajā skaitā uzņēmējdarbības atbalsta centram — 23 288 eiro, teritoriju plānošanai un attīstībai — 29 129 eiro, kulinārā mantojuma projektam — 68 807 eiro, bet 20 033 eiro — pārējiem projektiem.

Veselības nozarei plānoti 37 369 eiro jeb viens procents no pašvaldības budžeta. Par šiem līdzekļiem tiks uzturēti feldšeru punkti Grāveru, Kastulīnas un Šķeltovas pagastā.

Aizsardzībai ieplānoti 285 eiro, sabiedriskajai kārtībai un drošībai (bāriņtiesas vajadzībām) — 27 884 eiro.

Speciālais budžets — ielām un ceļiem

Aglonas novada speciāla budžeta ieņēmumus 182 960 eiro apmērā veido autoceļu un ielu fonda līdzekļi 173 840 eiro apmērā, dabas resursu nodoklis 5900 eiro apmērā, vecāku maksa par mūzikas skolu un pārējie ieņēmumi. Speciāla budžeta izdevumi plānoti 199 345 eiro apmērā, tajā skaitā 187 496 eiro tiks tērti atbilstoši autoceļu un ielu uzturēšanas plānam.

Aglonas novads skaitlos

Saskaņā ar ledzīvotāju reģistra datiem, kopējais iedzīvotāju skaits Aglonas novadā šī gada sākumā bija 3978 iedzīvotāji: Aglonas pagastā — 1966; Grāveru pagastā — 520; Kastulīnas pagastā — 806; Šķeltovas pagastā — 686.

Bērnu un jauniešu (līdz darbspējas vecumam) skaits — 599; darbspējīgo iedzīvotāju skaits — 2564; pēc darbspējas vecuma — 921.

Nodarbinātības valsts aģentūras dati liecina, ka bezdarbnieku skaits Aglonas novadā šī gada sākumā bija 420, no tiem 189 sieviešes, 27 invalidi un 30 jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem.

Saskaņā ar Aglonas novada dzimtsarakstu nodalas apkopotajiem datiem, pērn Aglonas novadā dzimusi 19 bērni (2013. gadā — 25); miris 51 iedzīvotājs (2013. gadā — 49); laulības reģistrētas 23 pāriem (2013. gadā — 27).

ledzīvotājiem un pašvaldībai vienoties par iekšpagalmu sakārtošanu nebūs viegli

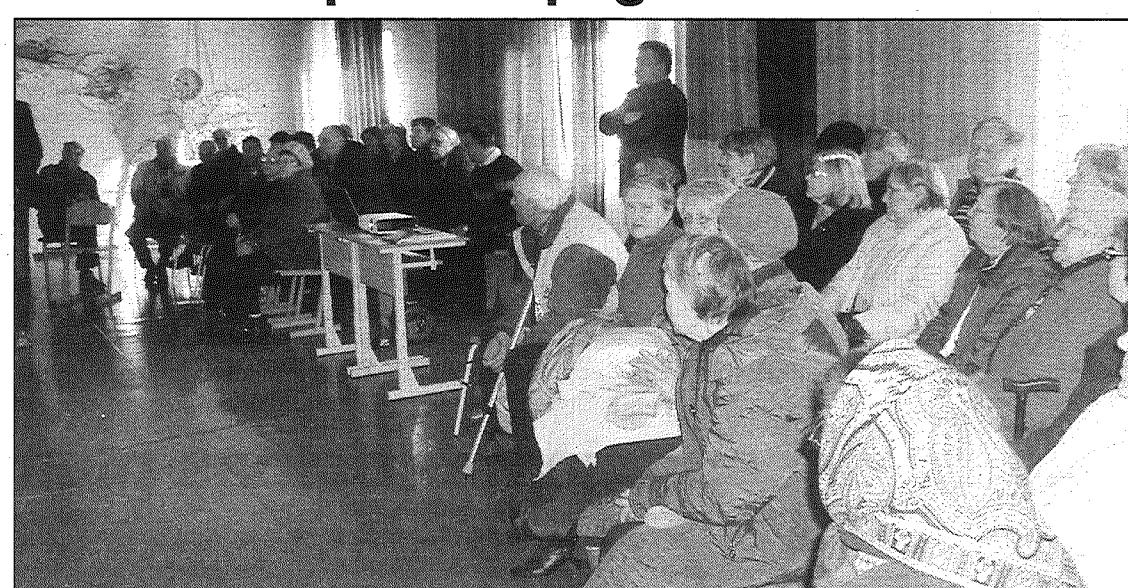
Pagājušajā trešdienā, 15. aprīlī, atsaucoties uz Preiļu novada domes aicinājumu, Celtnieku ielas dzīvojamo namu masīva iedzīvotāji pulcējās vakarskolas zālē, lai kopīgi pārrunātu problēmas, kas saistītas ar mikrorajona teritorijas iekšpagalmu labiekārtošanu.

Viens no pirmajiem secinājumiem — iedzīvotājiem un pašvaldības speciālistiem par turpmākajiem plāniem vienoties nebūs viegli. Izpratne par darāmo un tam nepieciešamo finansējumu ir dažāda. Sarunas uz priekšu ritētu daudz vienkāršāk, ja katram daudzdzīvokļu namam būtu ievēlēts mājas vecākais, kas aktīvi paustu iedzīvotāju kopējo vietokļu un konstruktīvi piedalitos risinājumu meklēšanā.

Atgādinām, ka pirms pāris mēnešiem pašvaldībai iedzīvotājiem — iedzīvotājiem un pašvaldības speciālistiem par turpmākajiem plāniem vienoties nebūs viegli. Izpratne par darāmo un tam nepieciešamo finansējumu ir dažāda. Sarunas uz priekšu ritētu daudz vienkāršāk, ja katram daudzdzīvokļu namam būtu ievēlēts mājas vecākais, kas aktīvi paustu iedzīvotāju kopējo vietokļu un konstruktīvi piedalitos risinājumu meklēšanā.

Uz tikšanos bija ieradušies vairāki desmiti mikrorajona iedzīvotāju. Pašvaldību pārstāvēja novada domes izpildītājs Vladimirs Ivanovs, Preiļu novada būvvaldes vadītājs, arhitekts Arvils Pundurs, pašvaldības nekustamā īpašuma daļas vadītāja Vita Patmalniece un tehniskās daļas vadītājs Jānis Skutels. Viņu uzdevums bija uzsklausīt priekšlikumus un nodot ziņu deputātiem.

Gan būvvaldes vadītājs, gan izpildītājs uzsvēra, ka darbi nebūs ātri padarāmi, jo ir jāsāk ar būtiskāko — jāsakārto lietus noteķudeņu, kanalizācijas un ūdensvada tīkli iekšpagalmos, kā arī āra apgaismojums, kam būs nepieciešami vislielkie finansiālie ieguldījumi. Tāpat jāņem vērā, ka pārmaiņas, ja tās skars mājām piesaistītās zemes platības, būs

● Celtnieku ielas dzīvojamo namu mikrorajona iedzīvotāji domes pārstāvjiem pārmetā, kāpēc tieši ilgus gadus nekas nav darīts pagalmu labiekārtošanā. Lai sakārtotu izlodziņas ietvju plātnes, nekādi kapitālieguldījumi nav nepieciešami. Foto: L.Kirillova

iespējamas tikai tad, ja tiks saņemta nama iedzīvotāju vairākuma piekrīšana. V.Ivanovs klātesošos ar informējā, ka iekšpagalmu labiekārtošanas projektu iestāšanai būs jāpīesaista triju veidu finansējums — pirmkārt, SIA "Preiļu saimnieks" līdzekļi komunikāciju atjaunošanas darbiem, otrkārt, novada domes budžeta līdzekļi, treškārt, katras dzīvojamās mājas izveidotais uzkājums. Tieši attiecībā par

pēdējo māc bažas, vai iedzīvotāji būs ar mieru šķirties no pašu veidotā uzkājuma teritorijas labiekārtošanai, ja katram namam ir pietiekami daudz neatliekamu vajadzību — tekoši jumti, applūstoši pagrabī un tā tālāk. No sapulcējušos replikām varēja nojaust, ka tiek gaidīta nauda "no malas", jo "mēs taču maksājam nodokļus". Nedēļas laikā iesniegt domē

rakstiskus priekšlikumus no katras dzīvojamās mājas — tādu uzdevumu Celtnieku ielas mikrorajona iedzīvotājiem uzdeva domes izpildītājs Vladimirs Ivanovs. Tas ir nepieciešams, lai apkopotu priekšlikumus, kas būs pamata tehniskā projekta izstrādāšanai. Darbi pie mikrorajona iekšpagalmu labiekārtošanas tehniskā projekta izstrādes varētu sākties jau maijā.

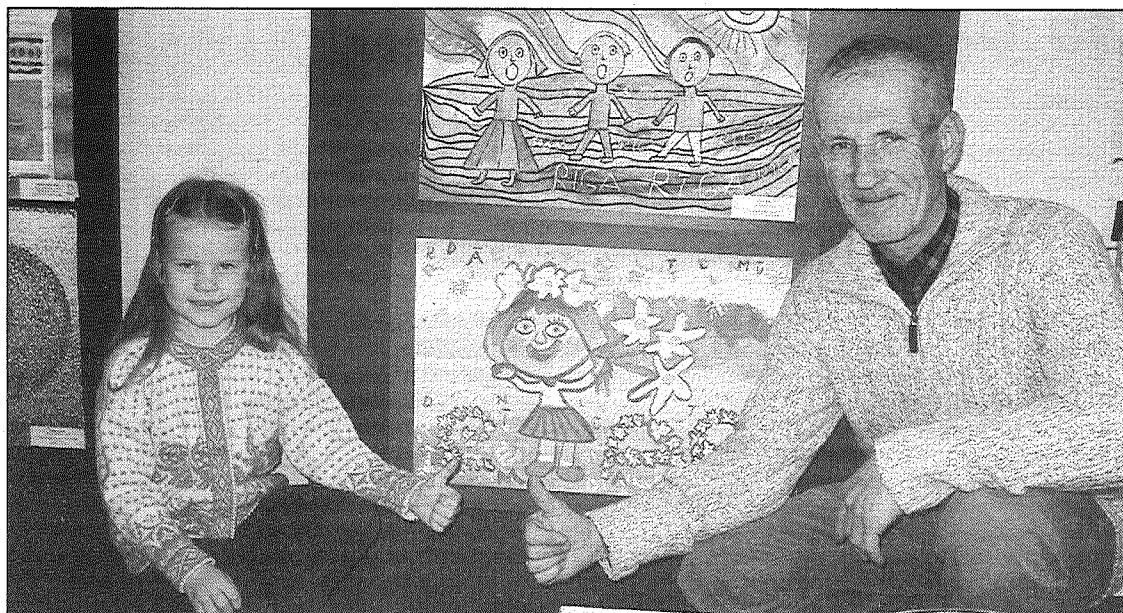
Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Preiļu bērnu darbi izstādē Marka Rotko centrā

Gatavojoties XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā norisinājās vizuālās un vizuāli plastikās mākslas projekta «Rakstu darbi» izstāde un laureātu apbalvošanas pasākums. To organizēja Valsts izglītības satura centrs sadarbībā ar Daugavpils bērnu un jauniešu centru «Jaunība». Preiļu novada bērnu un jauniešu centra direktori vietniece Anita Kolosova informēja, ka uz apbalvošanas pasākumu tika uzaicināti arī Preiļu novada jaunie mākslinieki un viņu pedagoģi. Bērni cītīgi gatavojās izstādei pētot sava novada zīmes, rakstus, ornamentus un radot pārdomātus, dzivespriecīgus mākslas darbus. No izstādē apskatāmajiem 148 darbiem Preiļu novads ir pārstāvēts ar astoņiem vizuālajiem un vizuāli plastiskās mākslas darbiem. Pieci no tiem ieguva atzinīgu novērtējumu. Pirmās pakāpes

diploms piešķirts skolotājas Anita Puncules audzēknei, Priekuļu pamatskolas 9. klases skolnieci Sintijai Vojevodskai par zīmējumu «Burtu raksti». Otrs pakāpes diplomus saņēma Priekuļu pamatskolas 1. klases skolniece Justīne Kozule par zīmējumu «Saulites raksti» un vinas klasses biedrene Agija Anspōka par zīmējumu «Plāvu ziedu raksti». Abu meiteņu skolotāja ir Anita Puncule. Ar otrs pakāpes diplomu apbalvota arī Preiļu novada bērnu un jauniešu centra (BJC) zīmēšanas pulcīna audzēkne, sešgadīga Rūta Mičule (skolotājs Kazimirs Anspaks) un BJC darbinācas «Es protu» audzēkne Līva Vilcāne (8. klase, skolotāja Vija Kokriete).

Darbi, kas ieguvuši pirmās un otrs pakāpes diplomas Latgales novada izstādē, tiks izstāditi XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku interešu izglītības mākslas pulcīnu audzēkņu izstādē «Rakstu darbi» 6. jūlijā Lat-

● Viena no jaunākajām izstādes dalībniecēm — Rūta Mičule pie sava zīmējuma kopā ar skolotāju Kazimīru Anspaku.

vijas Dzelzceļa vēstures muzejā, kad norisināsies arī laureātu apbalvošana.

Visiem pasākuma dalībniekiem Daugavpili bija unikāla iespēja apskatīt Marka Rotko

mākslas centru, piedalīties dažādās radošajās darbnīcās un apskatīt tērpku kolekciju skati.

Aspazijas un Raiņa gads Līvānu 1. vidusskolā

Latvijas kultūras dzīvē 2015. gads ir Aspazijas un Raiņa gads. Abiem latviešu dzejniekiem aprīt 150 gadu jubileja.

Dzejnieku dailradē ir daudzi darbiņi, kas veltīti tieši bērniem. Pavisam mazie bērni mācās skaitīt kopā ar Raiņa dzejolīti «Visi desmit», bet kurš gan nezina dzejolus par drosmīgo kakēni, saplēsto krūzi vai grāmatu? Cauri paaudzēm viegliem soliem atnākusi Aspazijas «Nebēda», «Nerātna meitene», «Nedrošais tilts». Komponisti pēc abu autoru dzejoliem radījuši brīnišķīgu mūziku. Mākslinieki gleznojuši, veidojuši multfilmus un spēles. Kā lai šodienas skolēniem paliek atmiņā Aspazijas un Raiņa vārdi? Lasot, vērtējot, dzirdot brīnu-

maino vārdu «mūzika» un pašiem kaut ko radot.

Līvānu 1. vidusskolā Aspazijas vārds tika ieskandināts jau februāri, kad labākie dailītāji piedalījās skatuves runas konkursā. Marta skolas gaiteņos bija izlikti skolēnu patstavigie darbi. 5.a klases skolēni, skolotājas Ineses Magdalēnokas rosināti, zīmēja radošos rāmjos Aspazijas portretam. 6.a klases skolēni pēc skolotājas Ārijas Baltmanes ieteikuma ilustrēja savus milākos dzejolus. 7.a klase skolotājas Ritas Kurlovičas vadībā veidoja plakātu par godu Aspazijai. 7.b un 9.a klases skolēni, skolotājas Sandras Kivlenieces iedvesmoti, veidoja kolāžas par Aspazijas dzīvi, darbiem un arī plakātus par kādu sev iepatikušos dzejoli. 8.a klases skolēni — skolotājas

Daigas Barkānes audzēkni — atlēloja Aspazijas dzīves un dailīrades svarīgākos notikumus CV veidā.

Sklolas bibliotēkā 4.a, 4.b un 5.a klases bērni piedalījās bibliotekāres Silvijas Siliņas vadītajās stundās. Aspazija savu bērnību attēlojusi grāmatīnā «Zila debess zelta mākonos». Rainis Latgalē, Daugavas krastos gūtos bērnības iespaidus dzejā apkopojis grāmatā «Saules gadi». Skolēni uzzināja, kā auga un mācījās bērni Elza Rozenberga un Jānis Pliķšāns tad, kad viņi vēl nebija dzejnieki Aspazija un Rainis. Bibliotēkā aplūkojama abiem dzejniekiem veltīta izstāde. Skolēni noskatījās multfilmas «Pasacina», «Nebēda», kas veidotās pēc Aspazijas dzejoliem. Īpaši bērniem patika filmiņa «Ciemos».

Raiņa asprātīgā valoda un multfilmas veidotāju milje zīmējumi raiņa smaidu un prieku klaušītās. Daudziem bija zināmas dziesmiņas «Circeniša Ziemassvētki» un «Putniņš uz zara» ar Aspazijas un Raiņa vārdiem.

Skolēniem ir iespēja savus talantus parādīt dažādos konkursos. Latvijas Nacionālā bibliotēka rīko «Plašā apvāršņa konkursu» 1.—9. klašu skolēniem. Jaunāko klašu skolēni lasa un zīmē ilustrācijas abu autoru dzejoliem, bet 5.—9. klašu skolēni raksta sacejumus. Sākumskolas skolēni piedalīsies Raina muzeja «Jasmuiža» izsludinātajā vizuālās mākslas darbu konkursā «Zelta sietiņš». Īpaši izteiksmīgi izdevušies 2.a un 3.b klases bērni darbiņi vizuālās mākslas skolotājas Annas Kārkles vadībā. Arī 4.a

un 4.b klases audzēkņi, uzklaušot skolotāju Sandras Seladinas un Ināras Jačmenkinas padomu, radījuši krāsainu pasauli savos zīmējumos. Aspazijas un Raiņa vārdi kā dimanta sēklīnas ir iekritušas mūsu bērnu sirsniņās un izplaukušas brīnumziedos. «Bērni gadi — saules gadi: Saule pati bērnu vada,— Izaug bērns, staigā pats!» (Rainis)

Aspazijas un Raiņa gads Līvānu 1. vidusskolā ir ieskandināts un iekrāsots. 5.a klase gatavoja māmiņu sveikšanai ar dzejas kompozīciju. Laimīnas skolā abu dzejnieku zīmē svīnēsim Grāmatu lasītāju svētkus. Septembrī ipaši godināsim Raini viņa dzimšanas mēnesi.

S. Siliņa,
Līvānu 1. vidusskolas
bibliotekāre

Bibliotēku nedēļā — virtuālā ekskursija Nacionālajā bibliotēkā, grāmatu dāvināšana, aizmāršīgo lasītāju dienas

● Bibliotēku nedēļa 2015

Kā ik gadus, aprīļa nogalē visās Latvijas bibliotēkās tiek atzīmēta Bibliotēku nedēļa. Šogad tās moto ir «Pastāvēs, kas pārvērtīsies». Līvānu novadā bibliotēku nedēļa risinās no 18. līdz 30. aprīlim.

Līvānu novada centrālā bibliotēka

Līvānu novada centrālajā bibliotēkā bibliotēku nedēļā sākās ar pasākumu «Starts tiek dots bibliotēku nedēļai 2015», kurā tika analizēti novada bibliotēku sniegumi un padarītais 2014. gadā. Tajā pašā dienā uz noslēguma pasākumu «Kopā lasit ir jautri» pulcējās bērnu žūrija.

23. aprīli tiek atzīmēta Pasaules grāmatu un autortiesību aizsardzības diena, un šajā dienā visā pasaulē ir izveidojusies tradīcija — dāvināt grāmatas, tāpēc notiks akcija «Uzdāvini jaunu grāmatu savai bibliotēkai». Iktiens tiek aicināts papildināt savu pagasta vai centrālās bibliotēkas

grāmatu fondus ar dāvinājumu.

No 20. līdz 30. aprīlim ir skatāma grāmatu izstāde «Pasaules klasiku tulkojumi — Raiņa radošā mantojuma nozīmīga saistīvāda». 30. aprīli Līvānu novada centrālajā bibliotēkā par redzēts bibliotēku nedēļas noslēgums, kurā piedalīsies arī pagastu bibliotekāri. Pulksten 10.00 notiks informatīvi izglītojošs pasākums «Līvānu novada centrālās bibliotēkas vieta un loma Līvānu novada mākslas telpā». Paredzēta iepazīšanās ar fotomākslinieka Jāņa Gleizda darbu izstādi, viņa dzīvi un dailīradi. Pasākumu vadīs Latgales fotografu apvienības priekšsēdētājs Igors Pličs. Pēc tam sekos izglītojošs pasākums «Ievērojamā uzzīnu resursu datubāze Britannica Online Library Edition ir pieejama Līvānu novada centrālajā bibliotēkā». Datu bāzi prezentēs projekta «Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām» koordinatore Agrita Sagalajeva.

Rita bibliotēka

Daudzveidīgs pasākumu klāsts bibliotēku nedēļas laikā tiek piedāvāts novada lauku bibliotēkā. Rita bibliotēkā sagatavota grāmatu izstāde bērniem un vecākiem «Lasīsim kopā!». Izstādē izliktas grāmatas, ko vērts izlasīt kopā ar bērniem kā veltījumu Raiņa un Aspazijas gadam. Visu šo nedēļu Rita bibliotēkā pieejamas individuālās konsultācijas «Nāc un uzzini!», kurās pieaugušie un jaunieši varēs iepazīt datu bāzes www.letonika.lv; www.news.lv; www.e-darbs.lv; www.nva.gov.lv; www.visidarbi.lv un citas, mācīties noreķinu un maksājumu veikšanu internetā. Bērniem tieks mācīts, kā interneta skatīties animācijas filmiņas, iepazīties ar «runājošām pasākām». 23. aprīli bibliotēkā tieks gaidīta Jersikas pamatskolas pirmsskolas grupiņa.

Rožupes bibliotēka

Lidz 25. aprīlim skatāma izstāde «Manas bērniņas grā-

matiņa» — pieaugušo lasītāju milākās bērnu grāmatiņas. Visu nedēļu turpinās bērnu zīmējumu konkurss — izstāde «Manā nākotnes bibliotēka», bet 21. aprīli pulksten 15.00 notiks zibakcija «Lasīsim kopā!».

Turku bibliotēka

Šonedēļ Turku pagasta bibliotēkā skatāma izstāde «Tematisķas un novadpētniecības mapes bibliotēkā», kā arī jaunākās literatūras izstāde.

Jaunsilavu bibliotēka

Lidz 25. aprīlim turpinās pasākums «Bibliotēka. A — Z». Tā laikā apmeklētāji veidos plakātu par bibliotēku kā dažādu pakalpojumu, iespēju, sajūtu piedāvātāju.

Sutru bibliotēka

Lidz 25. aprīlim bibliotēkā notiek jauno grāmatu nedēļa. 21. aprīli pulksten 10.00, 22. aprīli pulksten 12.00, 23. aprīli pulksten 14.00 uz bibliotēkas liela ekrāna būs skatāma Latvijas Nacionālās

bibliotēkas virtuālā «360° tūre» — virtuālā ekskursija.

Bibliotēkā nedēļas laikā par redzēts arī pasākums «Kā skan dzēja». Daugavpils dzejnieku Lidijas Vasaraudzes un Jevgenija Golubova izpildījumā skanēs dzēja un latviešu gan krievu valodā, kā arī dziesmas ar Lidijas Vasaraudzes vārdiem.

Rudzātu bibliotēka

Šonedēļ notiek izstāde un pārrunas «No grāmatas līdz e-resursam ... Pārmaiņas bibliotēkā», kā arī izstāde «Plašā apvāršņa konkursa» darbi, kas veltīti Rainim un Aspazijai». 24. aprīli būs jauno grāmatu diena.

Druvas bibliotēka

Visa nedēļa veltīta jaunajām grāmatām.

Visās bibliotēkās

Bibliotēku nedēļā līdz pat 25. aprīlim — «aizmāršīgo» lasītāju dienas, kad lasītāji tiek aicināti atnest laikā nenodotās grāmatas.

Tautas lietišķās mākslas studija atskatījās uz 35 darba gadiem

Sākums 1. lappuse.

Jubilejas izstādei viņa noaudusi audumu 15 metru garumā Krustpils novada tautas tērpas brunčiem. Arī pašlaik studijas dalibnieces gatavojas šogad notiekosajam folkloras festivālam «Balistica». Iki gadius plašu iespēju pieredzes apmaiņai dod piedāļišanās Brīvdabas muzejā notiekošajā gadatirgū Rīgā.

«Dubnas» audējām ir siks «rokraksts», ar ko tās atšķiras pārejo rokdarbu studiju vai apvienību vidū, darbi ir ar lielākiem musturiem, kas raksturīgi Latgalei, viņas auž arī košas svītrainas segas, bieži lieto kopā zilo un sarkanu krāsu. Aušana ir rokdarbu veids, kas gadsimtu gaitā mainījusies maz, tā laikiem cauri nes sensēnās tradīcijas, uzsver Inese Valaine. Mūsdienās ar datoru un interneta stāpniecību var ievērojami paplašināt zīnāšanas, piemēram, par adišanas, filcešanas, tamborēšanas veidiem, tāpat var iepazīt praktiski bezgaligu daudzumu rakstu, bet aušanā nekādus išašus jauņumus internets neatklāj.

— Līvānu audējas darina segas,

galdaus, plecu lakatus, auž audumu tautas tērpas brunčiem, jostas. Jubilejas pasākuma dalibnieki simboliski izritināja vairāk kā 90 metrus garo tautisko jostu, ko studijas «Dubna» audējas 2006. gadā darināja Līvānu pilsētas 80. gadu jubilejai un kas pašlaik ir garākā austā josta Latvijā. Piemērotas dzījas meklējumos gan nākoties mērot tālus ceļus, visbiežāk audējas pēc tās brauc uz Dundagu, kur esot nopērkama laba vilnas dzīja, kas nokrāsota daudzos toņos. Linu diegi tiekot pirkti internetveikalā.

Pašvaldības vārdā svētkos audējas sveica Līvānu novada domes izpildītājs Uldis Skreivers, uzsvērot studijas lielo nozīmi, jo «Dubna» ir viens no senākajiem un tradīcijām bagātākajiem novada kolektīviem līdztekus Līvānu amatierētārim un Tautas deju ansamblim «Silava». Studijas vadītāji Inesei Valainei Uldis Skreivers pasniedza Līvānu novada domes Pagodināšanas rakstu «Par ilgstošu un nozīmīgu ieguldījumu tautas lietišķās mākslas attīstībā, popularizēšanā un sakarā ar TLMS «Dubna» 35 gadu jubileju».

● Studijas «Dubna» jubilejā apsveikuma vārdus teica Latgales mākslas un amatniecības centra darbinieces Silva Podniece (no kreisās) un Inīta Paegle, priekšplānā studijas vadītāja Inese Valaine, rokdarbnieces Ilga Driksna, Janīna Pupiņa, Rita Teilāne, Maija Kulakova.

Studijas audējas sveica arī Latgales mākslas un amatniecības centra, kura paspārnē studija darbojas, kolektīvs, viesi un

arī Līvānu novada iestādes un folkloras kopas «Turki» dalibnieces.

Tautas lietišķās mākslas studijas «Dubna» dalībnieču darbu

izstāde Latgales mākslas un amatniecības centrā būs aplūkojama līdz 7. maijam.

L.Rancāne

RAINIS UN JASMUIŽAS LAIKA LEGENDAS

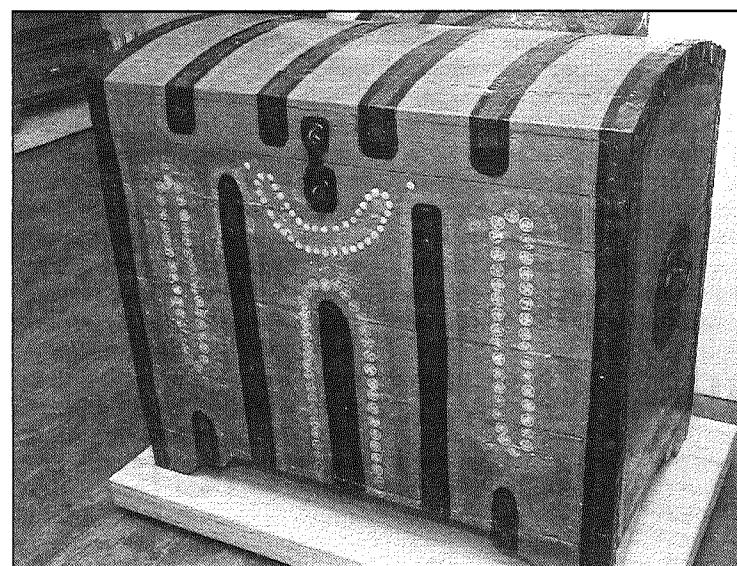
Tīnes, lādes un pūra skapji no viņiem laikiem

Turpinām stāstu sēriju par Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumos glabātajām lietām, kurām ir lielāka vai mazāka, varbūt tikai pašu muzeja darbinieku izsapnotā saistība ar mūsu dižgaru Raini, kurš Jasmuižā aizvadījis savu jaunības gadu vasaras. Soreiz — par pūra mēbelēm muzeja kolekcijās. Stāsta muzeja vadītāja Tekla Bekeša.

19. gadsimtā Latgalē raksturīga mēbele drēbju un arī pūra glabāšanai bija tīne. Tādā tīnē 1988. gadā ekspedicijas laikā Aizkalnes pagastā muzeja darbinieki atrada arī Teklas Casno (1865 — 1950) saglabāto pūra daļu. Šo tīni no egleš koka savulaik bija darinājis Teklas tēvs Juris Casno (1840 — 1920). Bet jau divdesmitā gadsimtā otrajā pusē tīnes aizvien biežāk aizstāja pūra lādes jeb *skrepnes*. Tīnes sāka izmantot labības un miltu glabāšanai. Sobrīd tāda tīne apskatāma arī Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā.

Latgales pūra lādes parasti tika krāsotas zaļā vai zilā krāsā un rotātās ar raibu spiedoga krāsojumu, kurš parasti veidoja ziedu motīvu. Latgales pūra lādes izceļas ar apkalumiem — plānām, glūdām, melni krāsotām skārda stīpām, kas taisnās joslās apņem lādes stūrus, korpusu un vāku. Dažreiz apkalumi pa diagonāli šķērsoja lādi, īpaši vāku. Preiļos muzejā interesenti var apskatīt gan zilu, gan zaļu 19. gadsimta pūra lādi no Jasmuižas pagasta.

20. gadsimta sākumā parādījās skapji, un pūra lādes turpināja izmantot dažādu saimniecībā nepieciešamu priekšmetu novietošanai. Tajās glabāja izsukātus līnus, vilnu, dziju. Daži saimnieki tur bēra graudus, miltus, līdzīgi kā tīnēs.

● Tipiska Latgales novada pūra lāde, ko darinājis Juris Casno. Gadu desmitiem ejot, tajā gan sāka glabāt nevis pūru, bet dažādas saimniecībā derīgas lietas.

Sākumā drēbju un trauku skapji bija viendurvju. To ārejā apdarē bija maz rotājumu un kokgrīzumu. Skapja iekšpusē atradās vien daži plaukti un koka vadzi drēbju pakāršanai. Viendurvju skapjiem apakšējā daļā vēl nebija atvilktnu. Tikai pagājušā gadsimtā 20. gados sāka parādīties divdurvju skapji. Šie skapji mēdz būt rotāti ar sikiem izgrīzumiem, nereti skapja augšdala bija veidota ar dzegu. Skapja apakšējā daļā atradās atvilktnes cimdu, zeķu, lakanu glabāšanai. Atvilktnēs glabāja arī dokumentus un naudu.

20. gadsimta sākumā skapji bija galvenokārt mājamatnieku darināti. Jasmuižā pazīstamākais skapju meistar bija Jāzeps Baiba (1896 — 1970) no Gaigalavas. 13 gadu vecumā Jāzeps kājām devās uz Rīgu un apguva galdniece amatu. Atgriezies mājās, viņš visu mūžu gatavoja skapjus. Šo

amatu iemācīja arī dēlam Jānim Baibam, kurš tāpat kļuva par galdnieku. Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā var apskatīt Jāzepa Baibas darināto oša koka skapi un goda istabas oša koka galdu no Aizkalnes pagasta Džerenovas mājām. Skapis piederējis Teklai Pūdzei (1908 — ?), kura to nodevusi glabāšanai Bronislavai Rožinskai (1930). Tieši šajās mājās pa ceļam uz Rušonas staciju bieži esot atpūties Rainis kopā ar māju iepriekšējo saimnieku Donātu Džeriņu (1870 — 1960).

Starp citu, Jāzepa Baibas meita Marija Baiba-Grenīha (1953) ir māksliniece. Pabeigusi Preiļu 1. vidusskolu, aizbrauca uz Rīgu, lai ištenotu savus sapņus, un 1977. gadā iestājās Mākslas akadēmijā. Marija mācījās pie tādiem ievērojamiem māksliniekiem kā Konrāds Ubāns, Imants Vecozols, Edgars Iltners un Boriss Bērziņš.

● Jasmuižas galdniece Jāzepa Baibas darinātais oša koka skapis sen pārdzīvojis savu meistarū un tagad glabājas Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā. Pilnīgi iespējams, ka šo mēbeli redzējis arī Rainis.

1983. gadā Marija Beidza Mākslas akadēmijas glezniecības nodalā ar diplomdarbu «Mans kurss», tas bija grupas portrets. Māksliniece pievērsās savai mīlēkajai tēmai — ainavai. Viņu interesēja gan formas daudzveidība, gan krāsu niantes, gan telpiskuma radišana mākslas darbā.

Neizpalika arī debesis ar mākoņu kalniem un ūdens atspulgi.

«Tā veidojas muzeja stāsti. Neviens gadās, ka viens muzeja priekšmets saistīts ar vairāku cilvēku likteniem,» secina muzeja vadītāja T. Bekeša.

Sagatavoja L. Kirillova

DAUGAVPILS

Attālums draudzībai nav šķērslis

Divus mēnešus pēc iecelšanas amatā Daugavpili apmeklēja jaunais Kanādas vēstnieks Alēns Osērs.

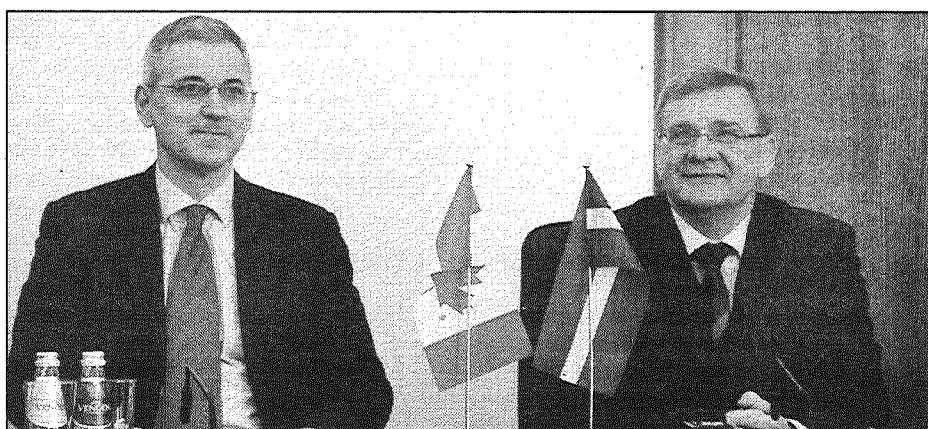
Alēna Osēra vizites programmā bija tikšanās ar Daugavpils domes vadību un Mārka Rotko mākslas centra apmeklējums. Vēstniekam ir liela pieredze diplomātiskajā darbā, viņš ir strādājis vēstniecības Berlinē, Briselē, Strasbūrā un Hāgā. Pēc izglītības viņš ir magistrs Eiropas un starptautisko tiesību jomā, ir bakalaura grāds civiltiesību un filosofijas programmā.

Domē uz vēstnieku lielu iespaidu atstāja pilsētas prezentācija. Kanāda ir to valstu sarakstā, uz kurām Daugavpils uzņēmumi eksportē savu produkciju. Alēns Osērs pastāstīja, ka ES un Kanādai ir noslēgti ekonomiskās sadarbības līgumi, bet pašlaik notiek Kanādas un ES sarunas par brīvās tirdzniecības līguma noslēgšanu.

Domes priekšsēdētājs Jānis Lāčplēsis

pastāstīja diplomātam, ka pašvaldība pašlaik strādā pie jaunā plānošanas perioda finanšu programmu apgūšanas — līdz 2010. gadam finanšu plūsmas tiks novirzītas galvenokārt infrastruktūrai, kas saistīta ar uzņēmējdarbību un ražotnu attīstību. Atkal kļuvusi aktuāla Latgales programma. Kā teicā priekšsēdētājs, valdība izskatīs jautājumu par speciālās ekonomiskās zonas vai zonu izveidi Daugavpils reģionā. Kā atzīmēja Jānis Lāčplēsis, vietējie uzņēmēji beidzamajā laikā aktivizējušies, tika izveidota Tirdzniecības un rūpniecības palātas Latgales nodaļa.

Atbildot uz jautājumu, cik daudz Latvijas iedzīvotāju vēršas Kanādas vēstniecībā, lai noformētu dokumentus un apmeklētu šo valsti, vēstnieks atzīmēja, ka Latvijas pilsoniem braucenam uz Kanādu vīzas nav vajadzīgas, tāpēc ir grūti izsekot turistu plūsmu. «Attālums nav šķērslis, pasaule tagad ir ļoti mobila,» piebilda Jānis Lāčplēsis. «Arī Ķīna nav tuvu, bet Latvija ar to

● Kanādas vēstnieks Alēns Osērs un Daugavpils domes priekšsēdētājs Jānis Lāčplēsis.

veiksmīgi sadarbojas.»

Pagājušajā gadā Kanādu apmeklēja Latviešu kultūras centra folkloras kopa «Svātra», kur piedalījās vietējo latviešu Dziesmu svētkos.

Jānis Lāčplēsis uzdāvināja vēstniekam Daugavpils mākslinieka Pjotra Hudobčonoka veidotu šķīvīti ar Lieldienu tematiku.

«Latgales Laiks»

JĒKABPILS

Dignājā veidos rehabilitācijas centru

Latvijā ik gadu ar diagnozi «vēzis» saskaras vairāk nekā 11 tūkstoši cilvēku. Līdz ar atveselošanos katrs no viņiem sastopas ar jaunu izaicinājumu — atgriešanos ierastajā dzīvē.

Lai onkoloģiskajiem pacientiem palīdzētu atgūt dzīvesprieku un spēkus pēc ciņas ar vēzi, kā arī nodrošinātu iespēju saņemt psiholoģisku atbalstu, onkoloģisko pacientu biedrība «Dzīvības koks» sākusi Latvijā pirmā onkoloģisko pacientu psihosociālās rehabilitācijas centra «Spēka avots» izveidi. Kā centram piemērotākā vieta izraudzīta Dignājas muiža (attēlā) Jēkabpils novadā, gleznainā vietā Daugavas krastā.

Lai atgrieztos ierastajā dzīvē, aprastu ar savu, dažkārt jaunu ķermenī, vairākumam onkoloģisko pacientu pēc vēža pārvare-

šanas, kā arī viņu tuviniekiem ir nepieciešama psihosociālā rehabilitācija. Diemžēl šobrid valsts nenodrošina šāda veida palīdzību, tomēr to sniedz onkoloģisko pacientu biedrība «Dzīvības koks», kas tur rūpi par Latvijā pirmā psihosociālās rehabilitācijas centra «Spēka avots» izveidi.

Jau sešus gadus biedrība «Dzīvības koks» sniedz konsultācijas un organizē psihosociālās rehabilitācijas programmas onkoloģiskajiem pacientiem, lai saprastu sevi un savu ķermenī pēc slimības un gūtu pārliecību, ka dzīve turpinās. Tajā līdzdarbojas onkologi, imunologi, fizioterapeiti, psihoterapeiti un psihologi, dietologi, kā arī mākslas un deju terapeiti, kuri vēža skartajiem cilvēkiem palīdz tikt pāri pārdzīvotajam un uzsākt jaunu dzīvi bez vēža.

Lai savāktu rehabilitācijas centra izveidei nepieciešamos līdzekļus 250 000 EUR apmērā, biedrība «Dzīvības koks»

sadarbībā ar «Rimi» sākuši ziedojumu vākšanas kampanu, aicinot ikgvienu atbalstīt šo iniciatīvu, un ziedot «Rimi»

veikalos, vai zvanīt pa tālruni 90006682 (maksa par zvanu 1,42 EUR).

«Brīvā Daugava»

AMATA

«Rakšos» atskrējis kāmielēns Silvers

Amatas novada atpūtas kompleksā «Rakši» pavasarī ienācis ar kāmielēna Silvera atskriešanu. Kā stāsta «Rakšu» saimnieks Kristaps Blaus, mazais Silvers jau ir piektais kāmielēns, kurš piedzīmis saimniecībā Latvijā.

«Gatavojamies jaunajai tūrisma sezonai, padomā mums ir daudz pārsteigumu. Drīz tiks atvesti kāmieli no Vācijas, jo plānojam savu kāmielu karavānu. Tāpat esam priedīgi par mazo Silveru, kuram tikko apritejīs pirmais dzīves mēnesis. Tuvākajā laikā saimniecībā dzīms vēl viens kāmielēns,» stāsta Kristaps Blaus, norādot, ka patlaban saimniecībā ir astoņi kāmieli, taču vasaras sākumā varētu būt jau 13.

Saimnieks neslēpj, ka pēdējos gados saimniecībā ieguldīts daudz darba, lai piedāvājumu klāstu attīstītu. Stāstot par kāmielu, lamu un alpaku saimniecību, «Rakšu» vadītājs bilst, ka ir atrasts ceļš, kādā turpināt strādāt.

«Cilvēki pie mums brauc, lai

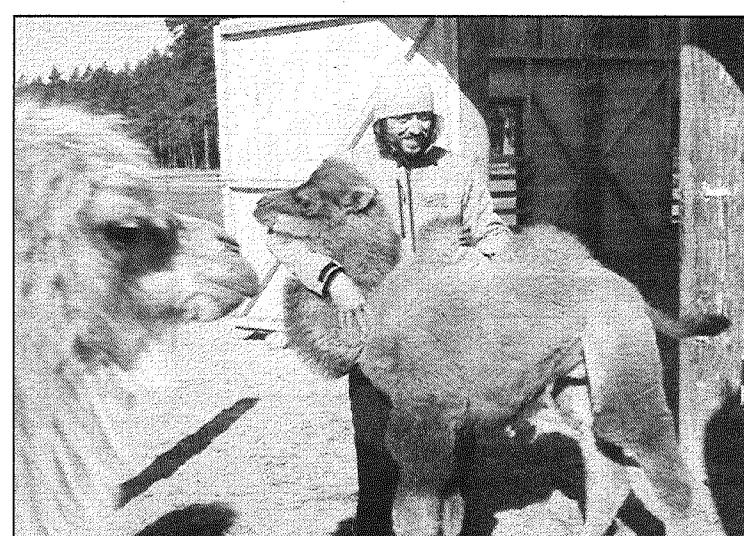
redzētu šos dzīvniekus vai dots pastaigās pa iekoptajām takām, taču šajā sezonā ir vēl viens piedāvājums — durvis «Rakšos» atvērusi mūsu kafejnīca «Camel cafe», kur ikdienā, arī nedēļas nogalēs, klienti var pamietoties ne tikai ar kāmeļa piena pankūkām, bet arī ar speciālo piedāvājumu jebkurā ēdienu reizē. Jaunums arī tas, ka būsim nodalījuši atpūtas kompleksa teritoriju tā, lai atsevišķi varētu darboties sporta spēļu rīkotāji un mūsu ikdienas viesi un tūristi.

Sadarbībā ar SIA «Lec un mīnies» esam atvēruši bērnu rotālu laukumu. Piedāvājumā ir arī spilvenbatups, piepūšamās atrakcijas un velokorti bērniem, jauniešiem un ģimenēm,» stāsta Kristaps Blaus un atklāj, ka pavism nesen «Rakšos» atklāta arī specifiska rāzōšana.

«Piedāvājam dārzniecībā noderigu mēslojumu granulu veidā, ko paši uz vietas rāzojam. Šīs idejas realizācija ilga divus gados, tikai tagad ir iefasēts pirmais mēslojums. Tas tiek rāzots no kāmielu mēsliem, par to jau

interesi ir izrādījuši vairāki ar dārzkopību saistīti uzņēmumi. Šādu mēslojumu nelielos iepakojumos var iegādāties arī «Rakšos». To esam izmēģinājuši, tas patiesām ir labs un ir pārāks par ierastajiem minerālmēsiem, ko izmanto augsnēs uzlabošanai,» stāsta «Rakšu» saimnieks un prognozē, ka gadā «Rakšos» varētu saražot ap 70 tonnām kūtsmēslu granulu. Tās paredzētas tomātu, ziedu vai zāliena barošanai.

«Saimniecības teritorijā esam uzbūvējuši nelielu rāzotni. Tāpat daudz darba ieguldīts, lai atjaunoju un uzbūvētu jaunus dzīvnieku aplokus un nojumes. Daudzajos gados, kopš ar šiem dzīvniekiem strādājam, esam to audzēšanu apguvuši pilnībā. Tagad jau varam droši teikt, ka tie mums ir paredzēti ne tikai tūrismam un samīlošanai. Esam domājuši arī, kā realizēt dzīvnieku vilnu un visu pārējo,» teic «Rakšos» saimnieks un suvenīru veikalā rāda arī ipašas ziepes. «Ziepju pamatmasu pērkam no «Stendera», tai pievienojam ka-

● Saimniecība aug. «Rakšu» saimnieks Kristaps Blaus stāsta, ka šajā pavasarī atskrējis kāmielēns Silvers, bet jau tuvākajā laikā pasaulē būtu jānāk vēl otram.

mieļu piena pulveri, uzvārām, lejam formījās un iepakojam. Tāpat pie mums var iegādāties kāmielmātes pienu matu kopšanas līdzekļus. Tos gan iegādājāmies Baltkrievijā,» stāsta un rāda «Rakšu» saimnieks.

Vīš norāda, ka viņa darbs ir dzīvesveids. Tieks meklēta komanda, kas palīdz strādāt un attīstīties, jo jebkuram uzņēmējam ir skaidrs, ka apstāties nedrīkst.

«Druva»

Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde reģistrētie notikumi

Kārsavā aizturēts sieviešu rokassomiju nolaupītājs

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja prevencijas nodalas inspektore Dace Gutmane, 8. aprīlī Kārsavā uz ielas kādai 1934. gadā dzimušai sievieteitika nolaupīta somiņa ar personīgajām mantām. Operatīvi reāģējot uz izsaukumu, policija aizturēja kādu 1999. gadā dzimušu jaunieti.

Izmeklēšanas gaitā tika noskaidrots, ka šajā dienā viņš ir veicis vēl vienu līdzīgu noziegumu, proti, izrāvis no rokām somiņu kādai 1936. gada dzimušai sievieteit. Likumsargiem izdevās noskaidrot arī to, ka izdarīt šos noziegumus jaunieti pamudinājis kāds 1961. gadā dzimušis virietis, kurš jau agrāk ir bijis sodīts par mantiska rakstura noziegumiem.

Policijā uzsākta kriminālprocess pēc Krimināllikuma 176. panta otrs daļas par laupīšanu, ja to izdarījuši personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās. Par šādu noziegumu likums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

Garāžā atrada nelikumīgi glabātas cigaretes

8. aprīlī, realizējot operatīvo informāciju, kas saistīta ar akcīzes preču nelikumīgo aprīti, Daugavpili kādā garāžā tika atrastas un izņemtas 70 000 cigaretes. Par to, kā ziņo D. Gutmane, aizturēts 1971. gadā dzimuši vi-

rietis. Policijā uzsākta kriminālprocess pēc Krimināllikuma 221. panta pirmās daļas par tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja tā rezultātā radīts būtisks kaitējums.

Celū satiksmes negadījumos cietušas avtomātikas

✓ 9. aprīli ap pulksten 10.12 Daugavpili 1941. gadā dzimušis virietis, vadot automašīnu Toyota Yaris, krustojumā neievēroja ceļa zīmes «Dodiet celu» prasības, kā rezultātā notika sadurīsme ar automašīnu Mazda 626, kuru vadīja 1972. gadā dzimuši sieviete. Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā miesas bojājumus guva automašīnas Mazda 626 vadītāja.

✓ 9. aprīka vakarā ap pulksten 19.45 Daugavpili 1956. gadā dzimušis virietis, vadot automašīnu un krustojumā nogriežoties pa kreisi, nedeva ceļu pretim braucšajai automašīnai Toyota Avensis, kuru vadīja 1985. gadā dzimuši sieviete. Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā miesas bojājumus guva Toyota Avensis vadītāja.

✓ 10. aprīli ap pulksten 7.00 Vilānu pagastā cela posmā Vilāni — Galēni, apgāzoties grāvi, avarēja automašīna Audi. No avārijas vietas slimnīca tika nogādāti divi astonpadzmitgadīgi jaunieši — automašīnas vadītājs un pasažieris. Policija pieļauj, ka negadījuma iemesls varētu būt nepareiza braukšanas ātruma izvēle.

✓ 10. aprīli Ludzā 1981. gadā dzimuši automašīnas Chrysler vadītāja uzbrauca 1958. gadā dzimušai sievieteit, kura šķērsoja

ceļu pa gājēju pāreju. Pēc notikušā cietusi sieviete vērās pēc palīdzības ārstniecības iestādē, kur medīki viņai konstatēja dažāda veida sasitumus.

✓ 10. aprīla vakarā traģisks negadījums notika Daugavpils novada Naujenes pagasta Kraujā, kur ap pulksten 21.20 automašīnas Nissan vadītājs, 1982. gadā dzimušis virietis, pagaidām nenoskaidrotos apstākļos notriecā invalidu, kurš pārvietojās invalidu ratiņos un pēc negadījuma tika nogādāts slimnīcā. 1956. gadā dzimušais virietis slimnīca drīz vien nomira. Sākotnējā informācija liecina, ka cietušais izbrauca uz ceļa tam neparedzētā vietā. Uzsākta kriminālprocess, notiek izmeklēšana un visu apstākļu noskaidrošana.

✓ Kārtējais traģisks negadījums fiksēts 11. aprīla naktī Krāslavas novada Kombuļu pagastā, kur 1978. gadā dzimušis virietis, vadot traktoru ar pieka- rīnatūrkuļu, sākotnēji nenoskaidrotos apstākļos nobrauca no ceļa. Traktors apgāzās, notikuma vietā tika konstatēta vadītāja nāve. Uzsākta kriminālprocess, kura ietvaros policija skaidro precīzus notikuma apstākļus.

Daugavpils novadā — kārtējais kukuļdevējs

12. aprīli Daugavpils novada Medumu pagastā, veicot ceļu satiksmes uzraudzības pasākumus, policisti apturēja kādu 1973. gadā dzimušu virieti, kurš vadīja kravas automašīnu DAF. Izrādījās, ka viņš to dara, būdamas alkohola reibumā, informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Prevencijas nodalas inspektore Anastasija Laizāne.

Lai izvairitos no likumā pa-

redzētās atbildības un protokola sastādīšanas, autovadītājs policisti deva kukuli 150 eiro apmērā. Par kukula piedāvāšanu valsts amatpersonai pret vadītāju tika uzsākta kriminālprocess pēc Krimināllikuma 323. panta 1. daļas. Par šo likumpārkāpumu likums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai išlaicīgu brīvības atņemšanu, vai naudas sodu.

A.Laizāne skaīdro, ka par kukula piedāvāšanu šogad Latgales reģiona pārvalde uzsākti jau seši kriminālprocessi.

Kriminālvajāšanai nosūtīts kriminālprocess par Rēzeknes uzņēmēja slepkavības lietu

Jau ziņots par 2014. gada 31. janvāra slepkavību Rēzeknē, kad kādā privātmājā tika sašauts 1965. gadā dzimušs uzņēmējs, mājas ipašnieks. Notikuma vietā virietis no gūtajam traumām mira. Toreiz kriminālprocesa izmeklēšanā, kas bija uzsākta pēc Krimināllikuma 117. panta 9. punkta, tika iesaistītas dažādas kriminālpolicijas struktūras, kuru darbinieki aktīvi strādāja šī nozieguma atklāšanā un vainigo personu noskaidrošanā.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja prevencijas nodalas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka 2014. gada septembrī iespējamajam slepkavības izpildītājam un viņa līdzdalīniekiem — 1993. un 1983. gadā dzimušiem viriešiem — tika uzrādīta apsūdzība par slepkavību pastiprinošos apstākļos (ja tā izdarīta mantkārīgā nolūkā).

Turpinot kriminālprocesa izmeklēšanu pēc diviem Krimināl-

likuma pantiem — par slepkavību pastiprinošos apstākļos, ja tā izdarīta mantkārīgā nolūkā (117. panta 9. punkts) un par slepkavību sevišķi pastiprinošos apstākļos, ja to izdarījusi organizēta grupa (118. panta 5. punkts), Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja darbinieki aizturēja vēl četrus vīriešus, kuri dzimuši 1966., 1969., 1979. un 1984. gadā. Viņi tika atzīti par aizdomās turamajiem, bet vēlāk apcietināti. Starp apcietinātajiem bija arī iespējamais nozieguma pasūtītājs un viņa līdzdalīnieki.

13. aprīli, ziņo policijas pārstāve, kriminālprocess tika nodots kriminālvajāšanas uzsākšanai Latgales tiesu apgabala prokuratūrai.

Aizdomās par sievietes nonāvēšanu apcietinātās Lietuvas pilsonis

11. aprīli Daugavpili kādā dzīvokli Cietokšņa mikrorajonā tika atrasts 1968. gadā dzimušas sievietes likis ar vardarbīgas nāves pazīmēm (grieztas brūces).

Kā ziņo inspektore A.Laizāne, policijā nekavējoties tika uzsākta kriminālprocess un veikta neatliekamās izmeklēšanas darbības, kuru rezultātā tajā pašā dienā aizdomās par šī nozieguma izdarīšanu kriminālpolicijas darbinieki aizturēja 1985. gadā dzimušu virieti — Lietuvas pilsoni, kurš kopš 2008. gada bijis meklēšanā Lietuvā par mantiska rakstura noziegumiem.

Policija turpina kriminālprocesa izmeklēšanu. 13. aprīli aizturētajam Daugavpils tiesa piemēroja drošības līdzekli — apcietinājumu.

Nozīmēto tiesas sēžu saraksts Preiļu rajona tiesā no 22. līdz 28. aprīlim

Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Rakstveida	22. aprīlis	SIA "Līvānu siltums"	Tatjana Aleksejeva	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Bētāne
Mutvārdu	22. aprīlis	Lindorff Oy Latvijas filāle	Aleksejs Tokarevs	parāda piedziņa	Atklāta	R.Krēslīna
Mutvārdu	22. aprīlis	SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība"	Edgars Kuzmins	izlikšana no patvarīgi aizņemtās dzīvojamās telpas	Atklāta	R.Krēslīna
Mutvārdu	22. aprīlis		Jānis Burkāns	KL 233.p.2.d.	Atklāta	I.Stīvrīna
Rakstveida	23. aprīlis	Agris Zeile		maksātēspējas pieteikums		I.Bētāne
Rakstveida	23. aprīlis	AS Norvik Banka	Sergejs Fedotovs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Stīvrīna
Rakstveida	23. aprīlis	Stanislavs Lukjanskis	Žanna Feoktistova	maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu		I.Stīvrīna
Rakstveida	23. aprīlis	Vārkavas novada dome	Elmārs Sparāns	darba tiesisko attiecību izbeigšana		I.Stīvrīna
Mutvārdu	23. aprīlis	SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"	Mihails Belajevs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I.Bētāne
Mutvārdu	23. aprīlis		Igoris Jakovlevs	KL 130.p.2.d., Kl 131.p.	Atklāta	I.Stīvrīna
Mutvārdu	23. aprīlis		Andris Puriškevičs	APK 177.p.	Atklāta	I.Krēslīna
Mutvārdu	23. aprīlis		Arturs Fadejevs	APK 149-15.p.3.d.	Atklāta	I.Stīvrīna
Rakstveida	27. aprīlis	VAS Privatizācijas aģentūra	Anna Kožina	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīna
Mutvārdu	27. aprīlis	Kristīne Lazdāne, Laura Krēslīna	Žanna Dzene	zaudējuma un morālā kaitējuma piedziņa	Atklāta	I.Bētāne
Mutvārdu	27. aprīlis	SIA "Preiļu saimnieks"	Valentina Novika	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I.Stīvrīna
Mutvārdu	27. aprīlis	SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība"	Ksenija Čubreviča, Aleksandrs Čubrevičs, Zabars Čubrevičs, Oļesa Žoglo	izlikšana no patvarīgi aizņemtās dzīvojamās telpas	Atklāta	R.Krēslīna
Mutvārdu	27. aprīlis		Andrejs Matulenko, Olegs Gračovs	KL 180.p.1.d., KL 175.p.3.d., KL 180.p.1.d.	Atklāta	A.Stīkāne
Rakstveida	28. aprīlis	AS "Latvijas gāze"	Marija Belajeva	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Bētāne
Rakstveida	28. aprīlis	Nordea Bank Finland PLC Latvijas filiāle	Anna Strode	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīna
Mutvārdu	28. aprīlis	Edīte Volkova	Leonīds Volkovs	maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu	Atklāta	I.Stīvrīna
Mutvārdu	28. aprīlis		Aleksandrs Pilipjonoks, Sergejs Bujanovs, Ainis Golubickis	KL 175.p.3.d., KL 175.p.3.d., Kl 253-2.p.1.d.	Atklāta	A.Stīkāne

Informācijas avots www.tiesas.lv.
Sagatavoja T.Eiste

Pētnieki aicina iedzīvotājus piedalīties pētījumā par ievām

Latvijas Universitātes ģeogrāfijas un zemes zinātņu pētnieki (LU GZZF) veic fenoloģiskos pētījumus par ievām. Šajā pavasari ikviens tiek aicināts vērot un regulāri fotografiē ievas līdz to pārziedēšanai maija otrajā pusē un nosūtīt fotogrāfijas pētniekiem. Datu tiks apkopoti, analizēti un izmantoti fenoloģiskā modeļa izveidošanai.

Lapu plaukšana un dzeltēšana, ziedēšana, augļu nogatavošanās, gājputnu atlidošana, pēdēja sniega kušana, pirmās sniegpušķenes u.c. ir ikgadējas dabas parādības, ko mēs joti gaidām. Fenoloģija ir zinātnes virziens, kas pēta šo parādību iestāšanās laiku un faktorus, kas to nosaka un ietekmē. Fenoloģija ir sezonālo parādību izpēte dabā.

Kāpēc ir svarīgi veikt fenoloģiskos pētījumus? Mūsdienās fenoloģija no vienkāršas dabas novērošanas kļuvusi par starpzinātni nozari un fenoloģiskie (dabas novērojumu) dati tiek izmantoti laukumsaimniecībā, bioloģijā, mežsaimniecībā, ekoloģijā, tūrismā un pat medicīnā. Fenoloģiskos datus izmanto arī klimata mainības pētījumos, jo termometrs ir cilvēka izgudrojums, bet augiem un dzīvniekiem ir jaadaptejas mainīgajos klimatiskajos apstākļos.

Kā iesaistīties pētījumā?

1. Atrodi ievu/as;
2. Nosaki ievas dienvidu puses zarus, fotografē ievu/as katru nedēļu vai pēc iespējas biežāk līdz ievu pārziedēšanai maija otrajā pusē;
3. Sūti datus www.dabasdati.lv vai lejuplādei aplikācijai DabasDati.

Pētījuma mērķis ir labāk izprast sezonālās norises dabā. Šajā gadījumā ieva tiek izmantota kā piemērs, lai attīstītu paņēmienus augu dabiskās attīstības modelēšanai, līdzīgi kā atmosfēras matemātiskie modeļi tiek izmantoti laika apstākļu prognozēšanai.

Atgādinām, ka LU GZZF zinātnieki sadarbībā ar kolēģiem no Tartu Universitātes pirms gada veica pētījumu par sezonālajām norisēm dabā. Tika iesūtīti vairāk nekā 1200 novērojumi no 29 Latvijas vietām, uz kuru bāzes tapa pirmā zinātniskā publikācija par fenoloģisko modelēšanu Baltijā. Pētnieki izsaka pateicību visiem, kas piedalījās, un norāda, ka sabiedrības atsaucība fenoloģisko pētījumu izstrādē ir ļoti nozīmīga.

Izvērsta instrukcija un papildu informāciju pieejama www.gadalki.lv.

Par Latvijas Universitāti

Latvijas Universitāte dibināta 1919. gadā un ir lielākā un tradīciju bagātākā augstākā izglītības iestāde Latvijā. Visas 134 LU iestenotās studiju programmas ir akreditētas.

Tās 13 fakultātēs un 19 institūtos strādā mūsu valsts vadošie speciālisti dabas, humanitārajās un sociālajās zinātnēs. Universitātes darbības mērķis ir klūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti, dodot ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā un sabiedrības ilgtspējīgā attīstībā. Šobrid Torņakalnā top LU Akademiskais centrs — Baltijā modernākais augstākās izglītības un zinātnes komplekss, kurā tiks izvietotas fakultātes, zinātnu centri un ar zinātni un studijām saistīta infrastruktūra.

Dr. geogr. G. Kalvāne,

LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes pētniece

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBA

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124,
26604491.

SIA „LATVIJAS GALA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Madonas novada, Kalsnavas pagasta stādaudzētava "Rāvijas" 22. aprīlī Preiļu tirgū tirgos augļu koku un ogulāju stādus.
Var pieteikt pasūtījumus.
Stādaudzētavā tirgojam katru dienu.
Mob. t. 29471285.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, kazas, zirgus, cūkas.
Laba cena. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

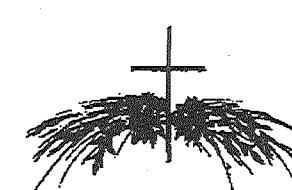

Celu distance paziņo, ka ceļa posmā Livāni — Jersika 334. km dzelzceļa pārbrauktuve (autoceļš V757 "Grīva — Starī") tiks slēgta remonta darbu veikšanai 2015. gada 23. aprīlī no plkst. 9.00 līdz 16.00. Apbraukšana tiks veikta caur 339. km dzelzceļa pārbrauktuvi (Jersikas pagasta autoceļš uz Upeniekiem). Celu distance atvainojas par sagādātajām neērtībām.

SIA NEMO aicina pastāvīgā darbā Krāslavā ŠUVĒJAS un PIEGRIEZĒJUS. Piedāvājam konkurētspējigu atalgojumu, transporta izdevumu vai dzīvokļa īres izdevumu kompensāciju.
Tālr. 656 81189, mob. 20395581, e-pasts: kadri.nemo@inbox.lv.

IEPĒRK METĀLLŪŽNUS.
Augstas cenas.
Strādājam jebkurā laikā.
Tālr. 29198531.

25. un 30. aprīlī z/s pārdos dažādu krāsu jaunputnus, dējējvistas, gaļus. 30. aprīlī pārdos arī šķirošas un broilerčālus, pilēnus un zoslēnus pēc pieteikuma. mob. 29186065; 25272041 (vadītājs). Štolderos 7.00, Pilišķās 7.10, Raudaukā 7.25, Aizkalnē 7.35, Pelēcos 7.50, Ardvā 8.05, Aglonā 8.25, Jaunaglonā 8.40, Aglonas st. 8.55, Kastrī 9.05, Anspokos 9.15, Preiļos 9.25, Ančķinos 9.55, Vārkavā 10.05, Rimicānos 10.25, Upmalā 10.40, Vānagos 11.00, Rōzupē 11.10, Livānos 11.30, Jaunsilavās 12.00, Zundānos 12.10, Turkos 12.20, Stekos 12.30, Rudzātos 12.40, Priekujos 12.55, L. Ansipkokos 13.05, Smelteros 13.15, Polkoronā 13.25, Galēnos 13.35, Sīlukalnā 13.45, Stabulniekos 14.05, Pieniņos 14.20, Riebiņos 14.35.

...atmiņas
Ir saules gabalini,
Kas visam mūžam
Nerimst gaismu dot.
Izsakām līdzjūtību Intai Selickai,
MĀTI kapu kalniņā pavadot.
Vārkavas, Āglonas, Preiļu,
Riebiņu novada bibliotekāri

Zinātnieki brīdina par iespējamu katastrofu: milzu vulkāns, kas iznīcinās moderno pasauli

Zinātnieki aplēsuši, ka pastāv 5-10% liela iespējamība, ka līdz šā gadā sākotnējiem notiks milzīgs vulkānisks izvirdums, kuram varētu būt globāla mēroga sekas — cilvēces iznīcināšana un progresu atsviešana atpakaļ laikā pirms cilvēku ēras sākuma, raksta «The Daily Mail».

Brīdinošo ziņojumu izplatījuši Eiropas Zinātnes fonda eksperti.

Viņi pauž, ka milzīgs vulkānisks izvirdums ir patlaban lielākais risks cilvēces pastāvēšanai.

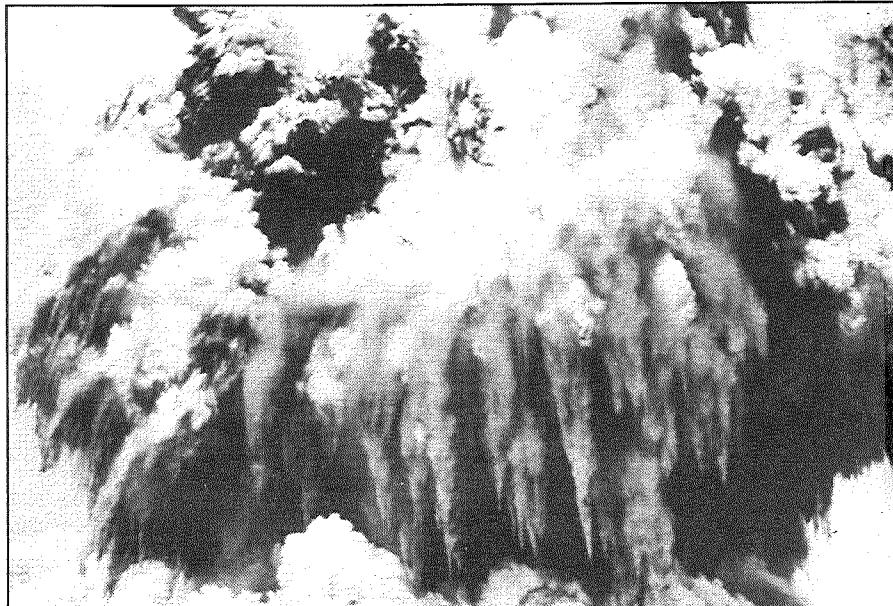
Pastāvot 5-10% liela iespēja, ka šāds izvirdums varētu notikt līdz šā gadā sākotnējiem — pirmajā vilni ietu bojā miljoniem cilvēku, savukārt ilgttermiņā izvirduma radītās sekas mainītu klimatu un saindētu atmosfēru, izraisot cilvēku izmiršanu.

Zinātnieki atgādina par izvirdumu, kas notika Indonēzijā 1815. gadā. Toreiz bojā gāja apmēram 100 000 cilvēku. Tolaik vulkāna izvirduma gaitā vulkānisks pelni tika izmesti pat 43 kilometru augstumā, izraisot temperatūras izmaiņas, kas savukārt novēra pie bada un dažādu epidēmiju izplatīšanās. Laiks, kas toreiz sekoja Tambora vulkāna izvirdumam, tiek dēvēts arī par «gadu bez vasaras».

Mūsdienās sekas būtu postešakas

Zinātnieki ir pārliecināti, ka arvien augušais cilvēku skaits, kā arī izteiktā paļaušanās uz modernajām tehnoloģijām un celošanu, varētu nozīmēt to, ka mūsdienās tāda pat apmēra izvirduma sekas varētu padarīt daudz skaudrākas.

«Nemot vērā klimata vispusīgo ietekmi, pārtikas drošību, transportu, mūsdienu piegādes shēmas un citus faktorus, līdzīgiem notikumiem mūsdienās ir potenciāls izraisīt globālu katastrofu,» teikts ziņojumā.

Jāapzinās draudu nopietnība

Eksperti aicinājuši pasaules valstu līderus tērēt vismaz divus miljardus britu mārciņu (apmēram 2,8 miljardus euro) gadā, lai globalā mērogā uzraudzītu planētas vulkānisko aktivitāti, kā arī attīstītu iespējas atbilstoši reagēt draudošu briesmu gadījumā.

Ziņojumā tiek pieminēts arī Islandes vulkāna izvirdums, kurš, kaut gan bija salīdzinoši maza mēroga, 2010. gadā izraisīja gaisa satiksmes haosu Eiropā, liekot atcelt tūkstošiem lidojumu. Sie gaisa satiksmes traucējumi Eiropā bija lielākie kopš II pasaules kara un Eiropas valstu ekonomikai izraisīja piecu miljardu ASV dolāru lietus zaudējumus. Islandes vulkāna izvirdums tiek klasificēts kā trešās līdz ceturtās klases incidents vulkānu eksplozivitātes indeksā (VEI). Salīdzinājumam vulkāna izvirdums, kas iznīcināja Pompeju 79. gadā p.m.ē., tiek vērtēts, kā VEI5.

Kopš 1500. gada pasaulei pie tam bijis

ap 20 izvirdumu, kuri klasificējami augstāk nekā VEI5.

Katastrofāli izvirdumi notiek ik pēc 45 000 — 714 000 gadu

Pasaulei lielākais zināmajais vulkāna izvirdums indeksā ierindots kā VEI8. Tas noticis pirms aptuveni 75 000 gadu Indonēzijā. Tas globalā mērogā izraisījis vulkānisko ziemu, kas ilgusi 10 gadus, un to saista arī ar zemes atdzīšanas rādītājiem tūkstoš gadu ilgā periodā.

Šāda mērogā izvirdumi notiekot ik pēc 45 000 līdz 714 000 gadu. «Šāda mērogā izvirdums atgrieztu zemi pirmscivilizācijas stāvokli,» eksperti brīdina.

Ziņojumā tiek analizēts arī Islandes Laki vulkāna izvirdums. Tas 1783. gadā novēra pie bada pat tālajā Ēģiptē. Islandē astoņus mēnesus ilgo sēra emisiju un citu vulkānu sekū rezultātā izmira 20-25% iedzīvotāju. Savukārt Lielbritānijā šis gads pāzīstams kā «smilšu vasara», jo pelnu izraisītu elpošanas problēmu dēļ mira apmēram 25 000 cilvēku.